

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu
Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015

Diagnoza potrzeb kulturowych społeczności gminy Pelplin przeprowadzona w ramach Programu Dom Kultury+

Spis treści:

I WPROWADZENIE	3
II CHARAKTERYSTYKA GMINY PELPLIN	4
III. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY	5
III.1. Obiekty i wyposażenie	5
III.2. Kadra	6
III.3. Działalność	6
III.4. Budżet Ośrodka Kultury.....	8
IV. INFRASTRUKTURA W WIOSKACH GMINNYCH	8
V NARZĘDZIA BADAWCZE. ANALIZA ZEBRANYCH DANYCH.....	9
V.1. Ankieta.....	9
V.2. Wnioski z ankiet	19
V.3. Spotkania z mieszkańcami	20
V.4. Podsumowanie spotkań	22
V.5. Wywiady i zebrane wypowiedzi	23
V.6. Analiza dokumentów, strony internetowej Ośrodka Kultury i „Informatora Pelplińskiego”	27
VI. ANALIZA SWOT	27
VI. Wnioski z analizy SWOT	28
VII. REKOMENDACJE DO DALSZEJ DZIAŁALNOŚCI	29
VIII. PODSUMOWANIE.....	31
IX. ZARZĄDZANIE DIAGNOZĄ.....	32

I. WPROWADZENIE

Diagnoza potrzeb kulturowych społeczności gminy Pelplin realizowana jest w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2015”. Celem programu jest inicjowanie działań służących wzmocnieniu zaangażowania domów kultury w życie społeczności lokalnej, odkrywaniu i rozwijaniu potencjału i kapitału kulturowego jej członków oraz kulturotwórczych zasobów społeczności.¹ Wyniki diagnozy będą podstawą do dalszej działalności Miejskiego Ośrodka Kultury w Pelplinie i pomogą w większym stopniu wykorzystać potencjał kulturowy mieszkańców gminy oraz odpowiadać na potrzeby lokalne. Diagnoza została opracowana przez zespół pracowników Ośrodka Kultury przy współpracy osób zewnętrznych.

W powszechnym i zinstytucjonalizowanym pojmowaniu placówki kultury istnieje stały podział na odbiorców (publiczność) oraz nadawców i organizatorów. Rola odbiorcy w tradycyjnym układzie jest bierna, rola nadawcy jest zaś czynna i ma charakter profesjonalny. W modelu nowoczesnym, do którego zmierza realizacja Programu Dom Kultury+, odbiorca przestaje być biernym członkiem audytorium, a przypisywana jest mu coraz większa funkcja twórcza, współuczestniczenia w tworzeniu dzieła kultury.²

Istotne znaczenie kultury wyakcentowane jest w wielu dokumentach europejskich i krajowych. Komisja Europejska prowadzi kilka specjalnych programów wspierających szeroko pojęte działania w obszarze kultury, np. Kreatywna Europa.³ Krajowe działania w obszarze kultury koordynuje i wspiera rząd oraz samorządy. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku zakłada budowanie atrakcyjnej i spójnej przestrzeni do życia w regionie oraz kultywowania wielokulturowego dziedzictwa. Na szczeblu gminnym sporządzony jest Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pelplin oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Pelplin, które uwzględniają miejscowe zasoby i uwarunkowania w rozwoju różnorodnych obszarów życia, w tym kultury.

W tym kontekście realizowany jest projekt Miejskiego Ośrodka Kultury w ramach programu „Dom Kultury+”. Pierwszy etap realizowanego projektu zakłada przeprowadzenie diagnozy potrzeb kulturowych społeczności gminy Pelplin. W kolejnym etapie, na podstawie diagnozy, przygotowany i ogłoszony zostanie konkurs na dofinansowanie od 3 do 7 lokalnych inicjatyw zgłoszonych przez mieszkańców gminy. Realizacja takich małych projektów we współpracy z Ośrodkiem Kultury powinna pozytywnie wpłynąć na pobudzenie aktywności lokalnych środowisk.

W ramach prowadzonej diagnozy zebrano opinie mieszkańców gminy Pelplin, w tym od lokalnych organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, sołtysów, radnych miejskich, pracowników jednostek organizacyjnych gminy, młodzieży oraz innych mieszkańców wiosek i miasta Pelplin.

Do opracowania diagnozy zastosowano kilka narzędzi badawczych: ankiety, spotkania focusowe, rozmowy z lokalnymi liderami, spotkania robocze w gronie pracowników, analiza

¹ Regulamin Programu Narodowego Centrum Kultury „Dom Kultury” Inicjatywy Lokalne 2015” Promesa 2015, str. 1.

² Uwarunkowania zewnętrzne i potencjał domów kultury. Raport częściowy opracowany dla Narodowego Centrum Kultury przygotowany przez firmę Grupa IQS sp. z o.o. Warszawa 2010, str. 2.

³ Strona internetowa http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm z dnia 22.05.2015

dostępnych dokumentów i strony internetowej Ośrodka Kultury. Na tej podstawie opracowano analizę SWOT i wnioski.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY PELPLIN

Dla pełnego obrazu i lepszego zrozumienia specyfiki lokalnej społeczności, konieczne jest przybliżenie gminy Pelplin.

Miasto i Gmina Pelplin położona jest w południowej części województwa pomorskiego w powiecie tczewskim. Etnicznie i geograficznie gmina położona jest na Kociewiu. W skład gminy wchodzi miasto Pelplin oraz 14 sołectw: Bielawki, Gręblin, Janiszewo, Janiszewko, Kulice, Lignowy Szlacheckie, Małe Walichnowy, Międzyłęż, Pomyje, Rajkowy, Ropuchy, Rożental, Rudno i Wielki Garc. Pelplin, chociaż jest małym miastem, jest siedzibą biskupów pelplińskich. Diecezja Pelplińska powstała w 1992 roku i kontynuuje bogate tradycje Diecezji Chełmińskiej.

Na wschodzie granice gminy wyznacza rzeka Wisła. Położenie geograficzne oraz struktura środowiska przyrodniczego, sprawia, że wiodącą rolę w gminie Pelplin odgrywa rolnictwo. Charakterystyczną cechą w krajobrazie gminy Pelplin jest przepływająca przez region rzeka Wierzyca w otoczeniu morenowych wzgórz oraz różnorodność mikroregionów. Turystyczną atrakcją Pelplina jest niewątpliwie gotycka katedra wraz z całym kompleksem pocysterskim. W Muzeum Diecezjalnym jest jedyny w Polsce egzemplarz Biblii Guttenberga. W ramach sieci Natura 2000 ochroną objęte są tereny wzdłuż rzeki Wisły w miejscowościach Małe Walichnowy i Międzyłęż.

Ogółem stan ludności gminy Pelplin na koniec 2012 roku wynosił 16569 mieszkańców, w tym z niewielką przewagą kobiet. Liczba mieszkańców w mieście Pelplin i wioskach rozkłada się mniej więcej po równo.⁴ Struktura ludności gminy Pelplin wg ekonomicznych grup wiekowych pokazuje przewagę ludności w wieku produkcyjnym (ponad 70%).⁵ W powiecie tczewskim bezrobocie w marcu 2015 roku wynosiło blisko 12%.⁶

W strukturze działalności gospodarczej na terenie gminy Pelplin dominuje rolnictwo, handel detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo oraz różnorodna działalność usługowa. Przez teren gminy Pelplin prowadzi magistrała kolejowa Gdańsk–Śląsk, autostrada A1 z węzłem „Pelplin”, droga krajowa nr 91, droga wojewódzka nr 229 relacji Rudno -Starogard Gdański.

Edukacja dzieci i młodzieży prowadzona jest w Zespołach Kształcenia i Wychowania nr 1 w Pelplinie, Rudnie, Kulicach, Rajkowach; w Zespole Szkół nr 2 w Pelplinie; Szkole Podstawowej w Małych Walichnowach oraz Przedszkolu nr 2 w Pelplinie. W Pelplinie działalność prowadzą ponadto: Wyższe Seminarium Duchowne, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, katolicka szkoła Collegium Marianum oraz ośrodki Caritas dla osób

⁴ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Pelplin na lata 2014-2018, Pelplin 2013, s. 7

⁵ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Pelplin na lata 2014-2018, Pelplin 2013, s. 8

⁶ Strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Tczewie http://www.puptczew.pl/urzed_pracy/stopa.html z dnia 22.05.2015

niepełnosprawnych i żłobki. Na terenie gminy Pelplin działa kilka klubów sportowych oraz 36 organizacji pozarządowych.⁷

W gminie działają dwie samorządowe instytucje kultury – Miejski Ośrodek Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna. Działalność Ośrodka Kultury szerzej opisana jest w dalszej części niniejszego dokumentu. Miejska Biblioteka im. Ks. Bernarda Sychty w Pelplinie posiada dwie filie w wioskach Rajkowy i Rudno. Biblioteka odnotowuje stały wzrost czytelników, posiada wiele nowości wydawniczych, organizuje liczne spotkania autorskie i realizuje inne inicjatywy, nieraz wykraczające poza standardowo przyjętą rolę biblioteki. Od kilku lat w Pelplinie działa druga biblioteka prowadzona przez Diecezję Pelplińską. Nowa placówka przechowuje najcenniejsze starodruki, pełni rolę naukową, organizuje sympozja, seminaria i inne wydarzenia. Poza gminnymi instytucjami kultury ważną rolę w Pelplinie odgrywa Diecezjalne Centrum Informacji Turystycznej. Jest to podmiot prowadzony przez Diecezję Pelplińską, który zajmuje się obsługą turystyczną związaną z katedrą i całym opactwem pocysterskim. We współpracy z miastem i innymi podmiotami, DCIT organizuje ważne przedsięwzięcia kulturalne. Od lat 80. tych ubiegłego wieku w Pelplinie czynne jest Muzeum Diecezjalne, które oprócz udostępniania zbiorów, organizuje wystawy malarstwa i rzeźby, koncerty muzyczne i inne wydarzenia.

Budżet gminy Pelplin w 2014 roku wyniósł 48,5 mln zł, w tym 2,23% stanowiły wydatki na obie samorządowe instytucje kultury, Miejski Ośrodek Kultury i Bibliotekę Publiczną. Należy do tego dodać środki gminne na wspieranie działań kulturalnych i integracyjnych ujęte w innych działach.

III. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY

III. 1. Obiekty i wyposażenie

Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie to zespół trzech połączonych ze sobą budynków w centrum miasta, które zostały zmodernizowane i wyremontowane w latach 2007-2010 ze środków Unii Europejskiej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz własnych gminy Pelplin. Także wówczas zakupiono większość podstawowego wyposażenia Ośrodka Kultury. Wcześniej przez wiele lat obiekt pełnił rolę kina, a po zakończeniu działalności w byłej sali kina organizowane były dyskoteki. Sama sala widowiskowa i pozostałe pomieszczenia uległy degradacji i były w fatalnym stanie technicznym. Konieczny był generalny remont.

Obecne pomieszczenia Ośrodka:

- sala widowiskowo-konferencyjna na 200 miejsc w układzie kinowym, ze sceną. Sala ma opuszczane rolety elektryczne, które całkowicie zaciemniają salę, wyposażona jest w zwijany ekran i rzutnik multimedialny, oświetlenie sceniczne i nagłośnienie
- hol wejściowy, pełniący także rolę szatni
- sanitariaty
- zaplecze kuchenne
- sala muzyczna
- pracownia plastyczna

⁷ Strona internetowa <http://pelplin.pl/ngo-w-pelplinie/> z dnia 22.05.2015

- sekretariat i biuro dyrektora
- salka za sceną służąca jako garderoba oraz do zajęć i na spotkania
- pomieszczenia techniczne i magazynowe w piwnicy

Miejski Ośrodek Kultury posiada podstawowy sprzęt nagłaśniający i oświetleniowy. Cały obiekt Ośrodka Kultury jest monitorowany i wyposażony w alarm przeciwpożarowy.

III.2. Kadra

Kadra pracowników Ośrodka Kultury to 7 osób zatrudnionych łącznie na 6,4 etatu, w tym dyrektor, główna księgowa, 2 pracowników w sekretariacie, instruktor/pracownik gospodarczy, pracownik techniczny/gospodarczy, sprzątaczk/szatniarz/pomoc w obsłudze imprez. Pracownicy mają określony zakres obowiązków, ale poza główną księgową, wykonują także różnorodne prace, uzupełniają się w sytuacjach organizacji większych wydarzeń.

W ramach umów zlecenia Ośrodek Kultury zatrudnia instruktorów zajęć artystycznych (kapelmistrz Pelplińskiej Orkiestry Dętej, II instruktor orkiestry dętej, instruktor pracowni plastycznej, instruktor zajęć teatralnych, instruktor gry na gitarze, instruktor zajęć wokalnych, instruktor Zespołu Pieśni „Oj toto”, instruktor zajęć artystycznych dla dzieci) oraz kilku muzyków akompaniujących zespołowi „Oj toto”. Zajęcia taneczne i aerobik dance prowadzone są przez szkoły tańca z Tczewa i Starogardu. Pracownia haftu i szydełkowania pracuje w oparciu o pracę społeczną. Z uwagi na specyfikę działalności, szereg zadań realizowanych jest na podstawie umów o dzieło, takich jak organizacja koncertów, występy artystyczne, obsługa techniczna imprez i inne.

III.3. Działalność

Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Pelplinie określa statut, który ostatni raz był aktualizowany w 2013 roku. Głównym celem Ośrodka jest upowszechnianie i ochrona kultury oraz włączanie społeczności gminy Pelplin do aktywnego uczestnictwa w kulturze.⁸ Można wyróżnić główne dwa kierunki obecnej działalności MOK: realizacja edukacji kulturalnej, głównie w okresie roku szkolnego oraz organizacja imprez i wszelkiego rodzaju wydarzeń kulturalnych w obiektach i plenerze.

Zajęcia prowadzone w roku szkolnym 2014/15:

- zajęcia edukacji kulturalnej dla najmłodszych w 2 grupach
- taniec towarzyski dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w 4 grupach
- aerobik dance w 2 grupach
- zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży w 2 grupach
- zajęcia teatralne dla dzieci i młodzieży w 2 grupach
- zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży i dorosłych, w 3 grupach
- nauka gry na gitarze dla dzieci i młodzieży w 6 grupach
- nauka gry na instrumentach dętych, nauczanie w grupie i indywidualnie
- nauka gry na instrumentach perkusyjnych, indywidualnie lub w małych grupach.

⁸ Statut Miejskiego Ośrodka Kultury, par. 3 ust. 1 (zał. do uchwały nr XXVIII/231/13 Rady Miejskiej w Pelplinie z dnia 26.03.2013).

- Pelplińska Orkiestra Dęta: 29 dorosłych członków
- Zespół Pieśni „Oj-toto”: 12 par z Kół Gospodyń Wiejskich oraz 3 muzyków akompaniujących
- Pracownia haftu i szydełkowania: 13 par z terenu całej gminy

Łącznie w tygodniowych zajęciach uczestniczy średnio 170-200 mieszkańców miasta i wiosek gminy Pelplin.

Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie jest organizatorem licznych wydarzeń skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, gminy i gości. Działania te obejmują:

- organizację święta miasta „Dni Pelplina”
- koncerty muzyczne w obiektach i w plenerze
- pikniki i festyny
- prezentacje umiejętności dzieci i młodzieży nabytych podczas zajęć artystycznych w Ośrodku Kultury
- festiwale, turnieje, spotkania muzyczne
- zabawy taneczne, dyskoteki
- spektakle teatralne w wykonaniu artystów z całej Polski
- spektakle teatralne, szkolne, przedszkolne, w wykonaniu dzieci i młodzieży gminnych placówek
- warsztaty dla dzieci i młodzieży
- uroczystości, spotkania, gale
- projekcje filmowe, kino
- turnieje i konkursy dla dzieci i młodzieży
- inne wydarzenia.

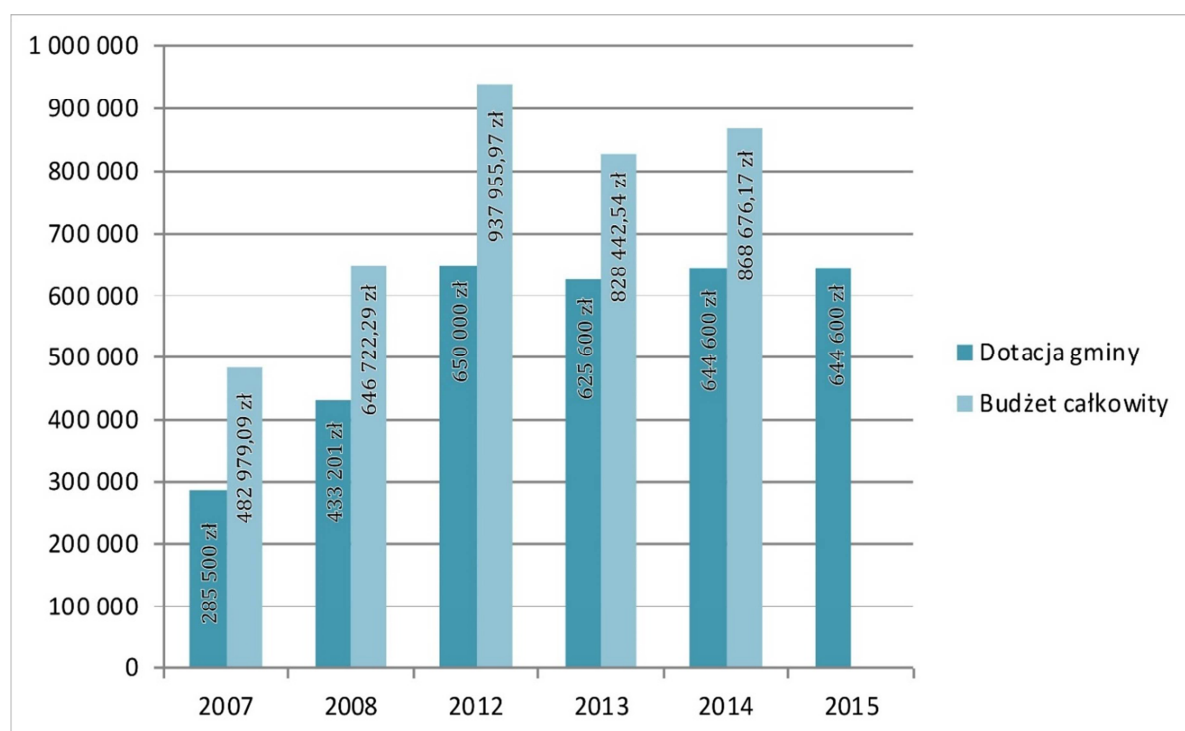
Jednym z najważniejszych wydarzeń związanym z dziedzictwem kulturowym Pelplina, którego Ośrodek Kultury jest współorganizatorem, jest Jarmark Cysterski. Jarmark organizowany jest od 15 lat i gromadzi około 15 tys. uczestników z Pomorza, Polski i zza granicy. Inne duże imprezy plenerowe to Dni Pelplina, Dożynki Gminne oraz niektóre festyny, eventy. Przez pięć lat, 2009-2013, Pelplin gościł motocyklistów na imprezie pod nazwą „Kocięwska wiosna”. Inauguracja sezonu motocyklowego rozrosła się do drugiej co do wielkości imprezy w Pelplinie. Ośrodek Kultury w znacznym stopniu partycypował w organizacji tego wydarzenia.

Ośrodek Kultury w Pelplinie organizuje projekty międzynarodowe. Wymiany młodzieży zrealizowane samodzielnie bądź we współpracy z lokalnym stowarzyszeniem w ramach programów europejskich odbyły się w ostatnich latach w Irlandii, Niemczech, Włoszech oraz w Polsce. W 2014 roku w Pelplinie zorganizowano międzynarodowy projekt dla dorosłych mieszkańców Europy z pięciu krajów. Działania te będą dalej kontynuowane.

Oprócz zajęć w Ośrodku Kultury i samym Pelplinie, MOK organizuje zajęcia i imprezy w wioskach gminnych. Wymiar cyklicznych zajęć w wioskach był do tej pory niewielki ze względu na prowadzone prace remontowe obiektów Ośrodka Kultury w Pelplinie, co pochłaniało znaczne środki własne oraz budowanie od podstaw oferty zajęć w mieście. Zajęcia w wioskach gminnych obejmowały głównie organizację zajęć wakacyjnych w formie pikników, zabaw i festynów. W ostatnich latach oddano w gminie do użytku nowe świetlice wiejskie z placami rekreacyjnymi. Ośrodek Kultury systematycznie wchodzi w te miejsca z ofertą programową. Obecnie cykliczne zajęcia prowadzone są w świetlicach: Rajkowy, Pomyje, Rudno, Janiszewo, Kulice, Międzyłęż. W większości są to zajęcia taneczne.

III.4. Budżet Ośrodka Kultury

Dotacja celowa organizatora, czyli Gminy Pelplin, dla Miejskiego Ośrodka Kultury wynosi w 2015 roku 640 tys. zł. Taka wysokość dotacji utrzymuje się od 4 lat. Istotną rolę w finansowaniu działań Miejskiego Ośrodka Kultury stanowią środki pozabudżetowe. Są to dotacje celowe z instytucji państwowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego), samorządowych, w tym środki krajowe i z Unii Europejskiej. W przeprowadzonej modernizacji obiektów Ośrodka Kultury środki zewnętrzne stanowiły około 70% poniesionych nakładów. W działalności merytorycznej w ostatnich latach Ośrodek Kultury korzystał w dużym stopniu ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Oś Leader.

IV. INFRASTRUKTURA W WIOSKACH GMINNYCH.

W gminie Pelplin świetlice wiejskie są w miejscowościach: Rajkowy, Bielawki, Janiszewo, Pomyje, Gręblin, Lignowy Szlacheckie, Rudno, Wielki Garc, Międzyłęż. Tylko jedna z nich administrowana jest przez Ośrodek Kultury, pozostałe przez Gminę. Przy niektórych świetlicach są ładne place rekreacyjne, np. Lignowy, Kulice, Rajkowy. Niektóre świetlice wiejskie nie są jeszcze przystosowane do prowadzenia w nich zajęć w okresie jesienno-zimowych, głównie ze względu na ogrzewanie. Ogrzewanie nie działa w świetlicy w Lignowach Szlacheckich (piec CO do wymiany), w świetlicach w Rajkowach i Kulicach jest mało efektywne ogrzewanie elektryczne. Bardzo dobre warunki posiadają nowe lub zmodernizowane świetlice w Janiszewie, Rudnie, Pomyjach. W większości świetlic brakuje też wyposażenia w sprzęt nagłaśniający.

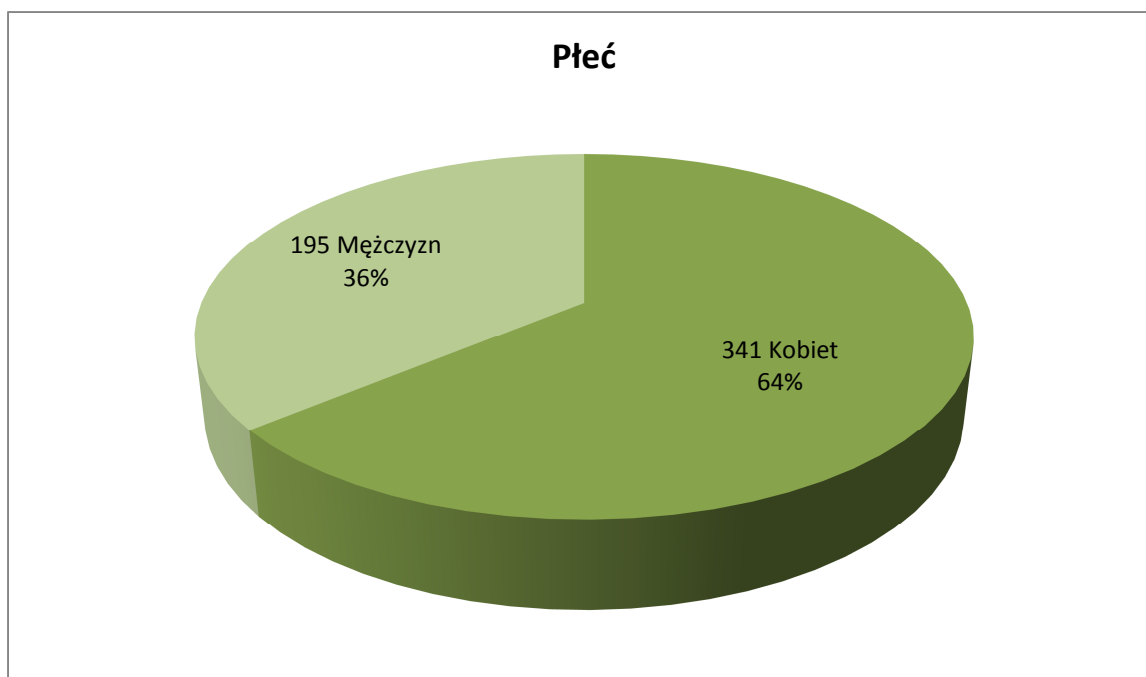
V. NARZĘDZIA BADAWCZE. ANALIZA ZEBRANYCH DANYCH

Diagnoza potrzeb kulturowych społeczności gminy Pelplin zawiera informacje zebrane w okresie od 17 lutego do 28 maja 2015 roku. Dla opracowania diagnozy posłużono się niżej opisanymi narzędziami.

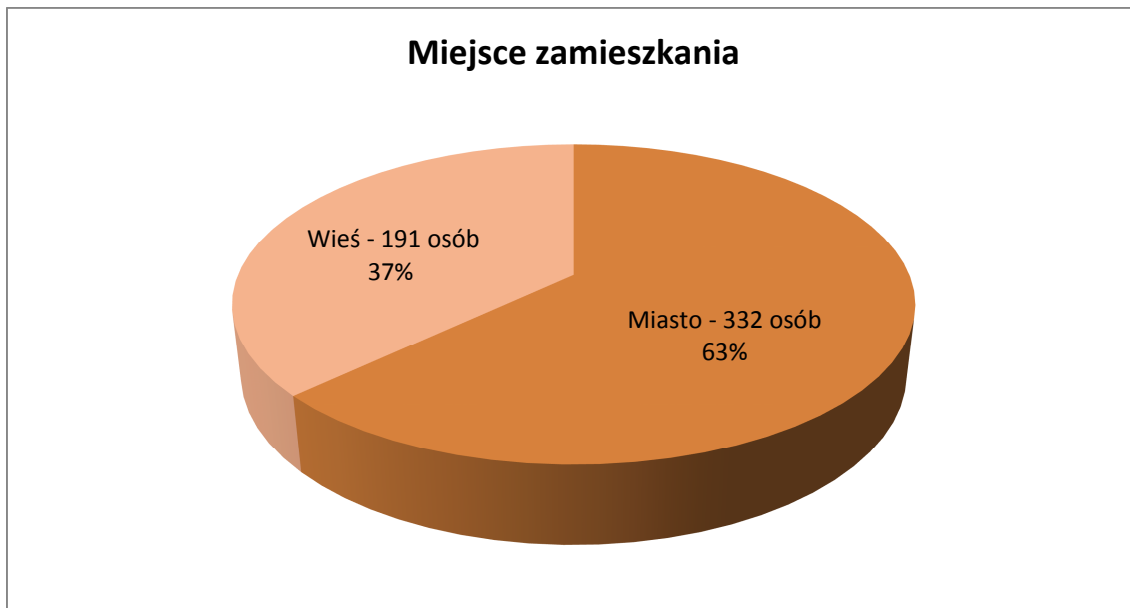
V.1. Ankieta

Jednym z narzędzi wykorzystanych do przygotowania diagnozy była ankieta. Ankiety w wersji papierowej dystrybuowano wśród uczniów lokalnych gimnazjów i szkoły ponadgimnazjalnej, podczas spotkań z mieszkańcami, wśród zorganizowanych grup. Ankieta była też dostępna w holu Ośrodka Kultury i sekretariacie dla wszystkich uczestników odwiedzających Ośrodek Kultury. Do ich wypełniania zachęcali pracownicy Ośrodka. Drugim kanałem była dystrybucja ankiety poprzez internet. Wykorzystano dostępne narzędzia z portalu www.interankiety.pl. Łącznie ankietę wypełniło 536 osób. Wśród ankietowanych 341 osób stanowiły kobiety, a 195 mężczyzn. Zastosowane pytania miały pomóc dokonać wnikliwej analizy potrzeb i miały uzupełniać dane uzyskane poprzez inne narzędzia badawcze.

Wykres 1

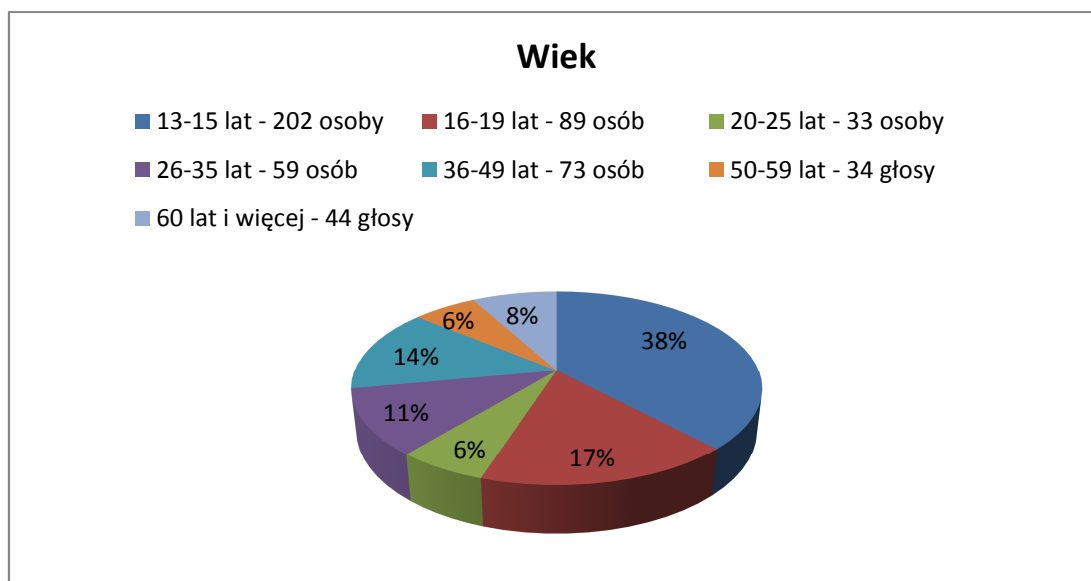

Wykres 2

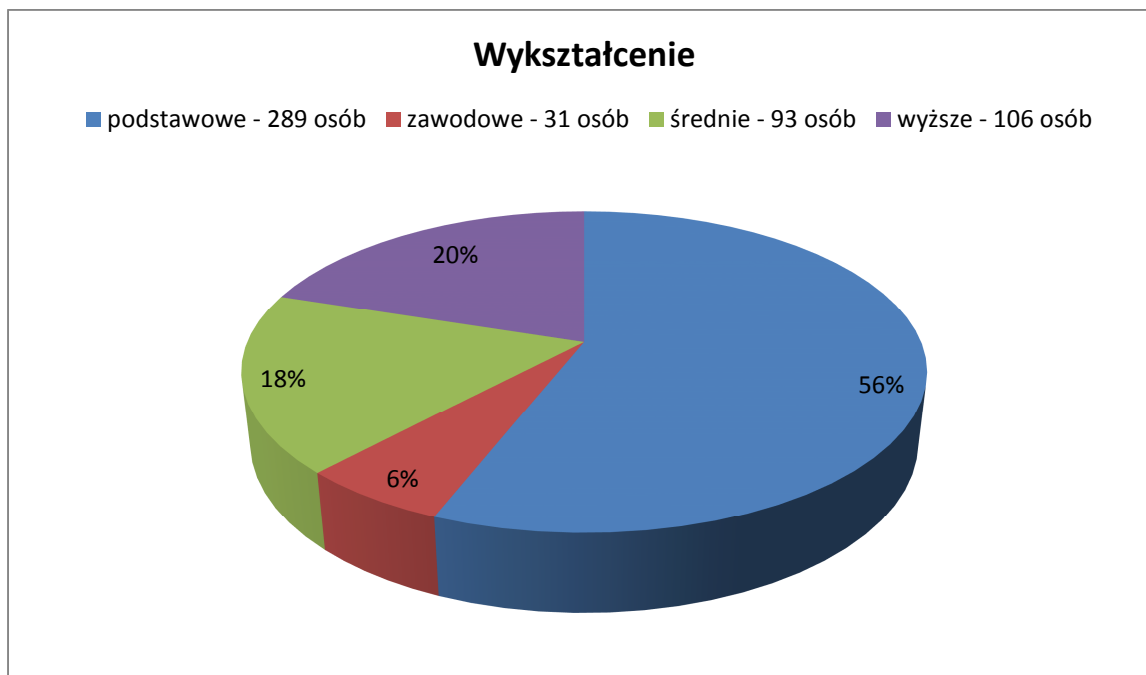
Zastosowane pytania dotyczące płci, miejsca zamieszkania, miały pokazać, które z grup respondentów są bardziej aktywne.

Wykres 3

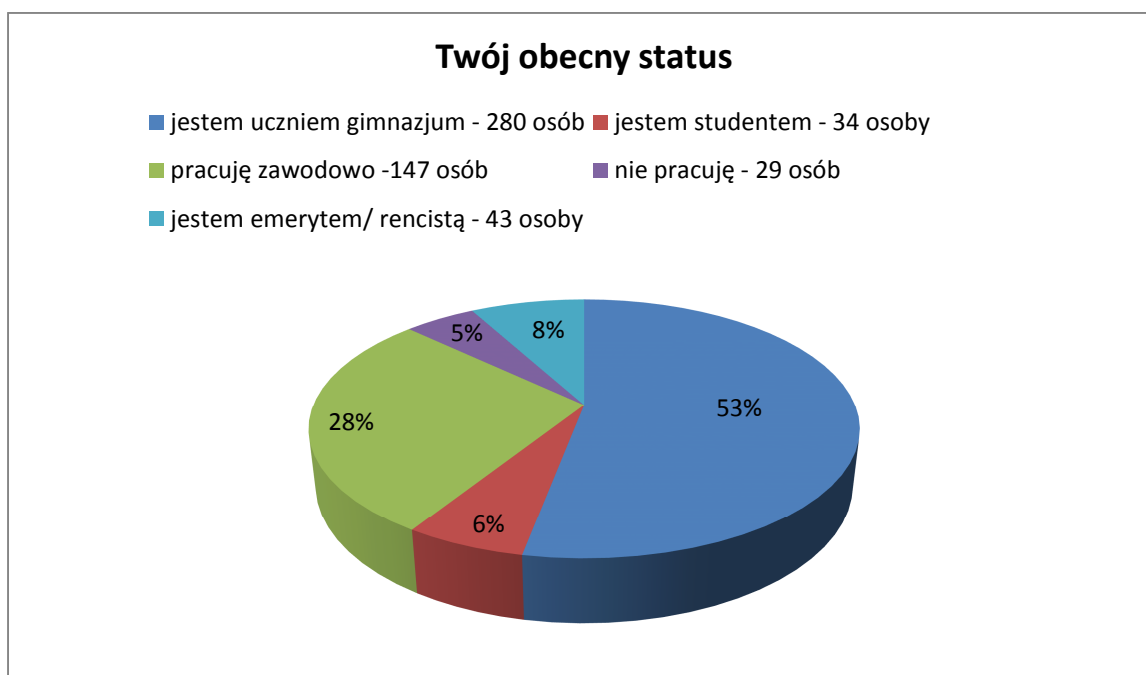
Najliczniejszą grupą, która wypełniła ankiety jest młodzież w wieku 13-15 lat. Wynika to jednak z faktu dostarczenia ankiet w wersji papierowej do szkół. Niemniej dzięki temu pozyskano informacje od tej grupy mieszkańców gminy. Mniej ankiet wypełniły osoby w wieku produkcyjnym, a najmniej osoby starsze.

Wykres 4

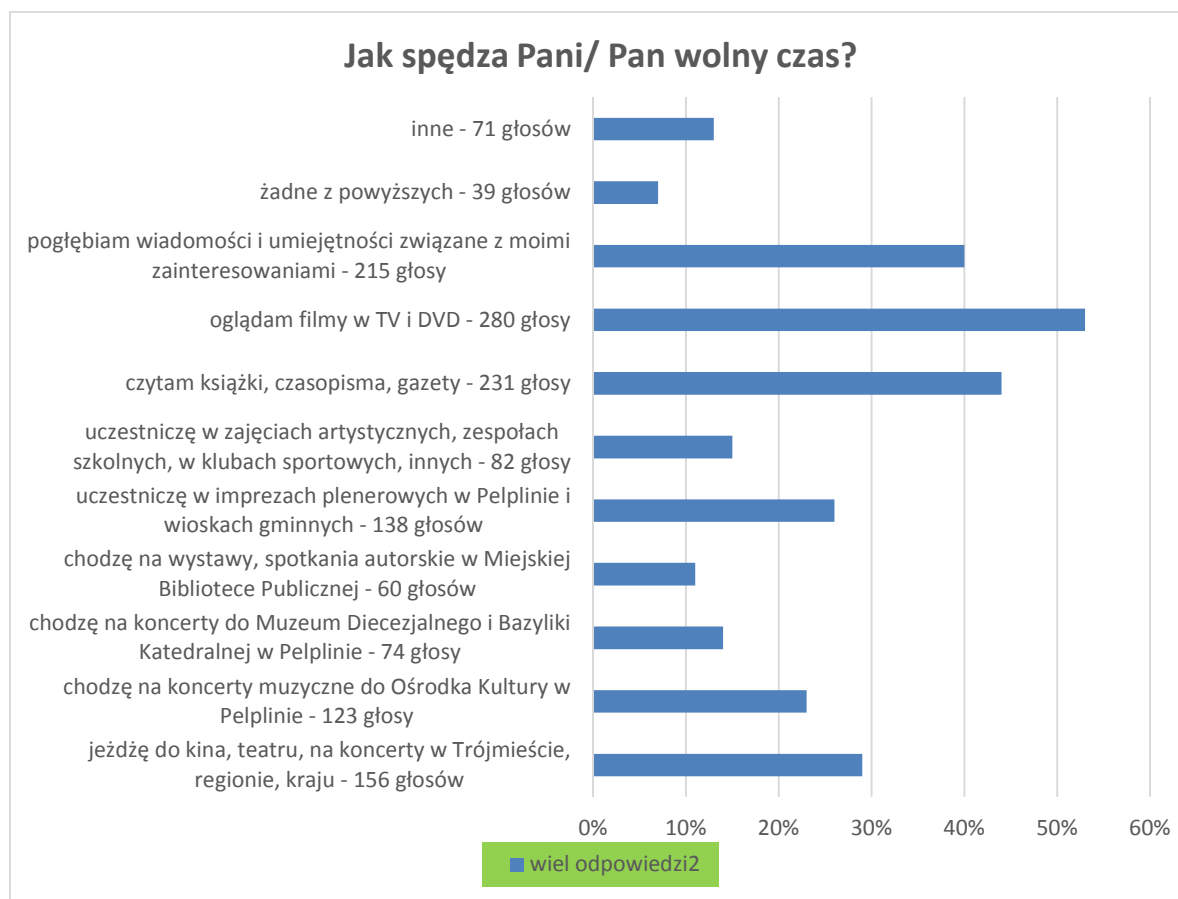
Największą grupą wśród ankietowanych stanowią osoby z wykształceniem podstawowym. Na ten wynik składa się duża grupa uczniów, co koresponduje z wykresem nr 3 i nr 5. Kolejna grupa respondentów to osoby z wyższym wykształceniem (20%) oraz średnim (18%).

Wykres 5

Najwięcej ankiet wypełnili uczniowie gimnazjum oraz pracujący zawodowo. Niewiele ankiet wypełnili emeryci i renciści, chociaż stanowią dużą grupę mieszkańców gminy.

Wykres 6

Sposób spędzania czasu wolnego często jest powiązany z pewnymi uwarunkowaniami osobowymi, ale również z przyzwyczajeniami, nawykami. 53% badanych spędza czas wolny oglądając TV i DVD; 44% na czytaniu książek, czasopism, gazet; 40% na pogłębianiu wiadomości i umiejętności związanych z zainteresowaniami; 23% badanych chodzi na koncerty do Ośrodka Kultury w Pelplinie.

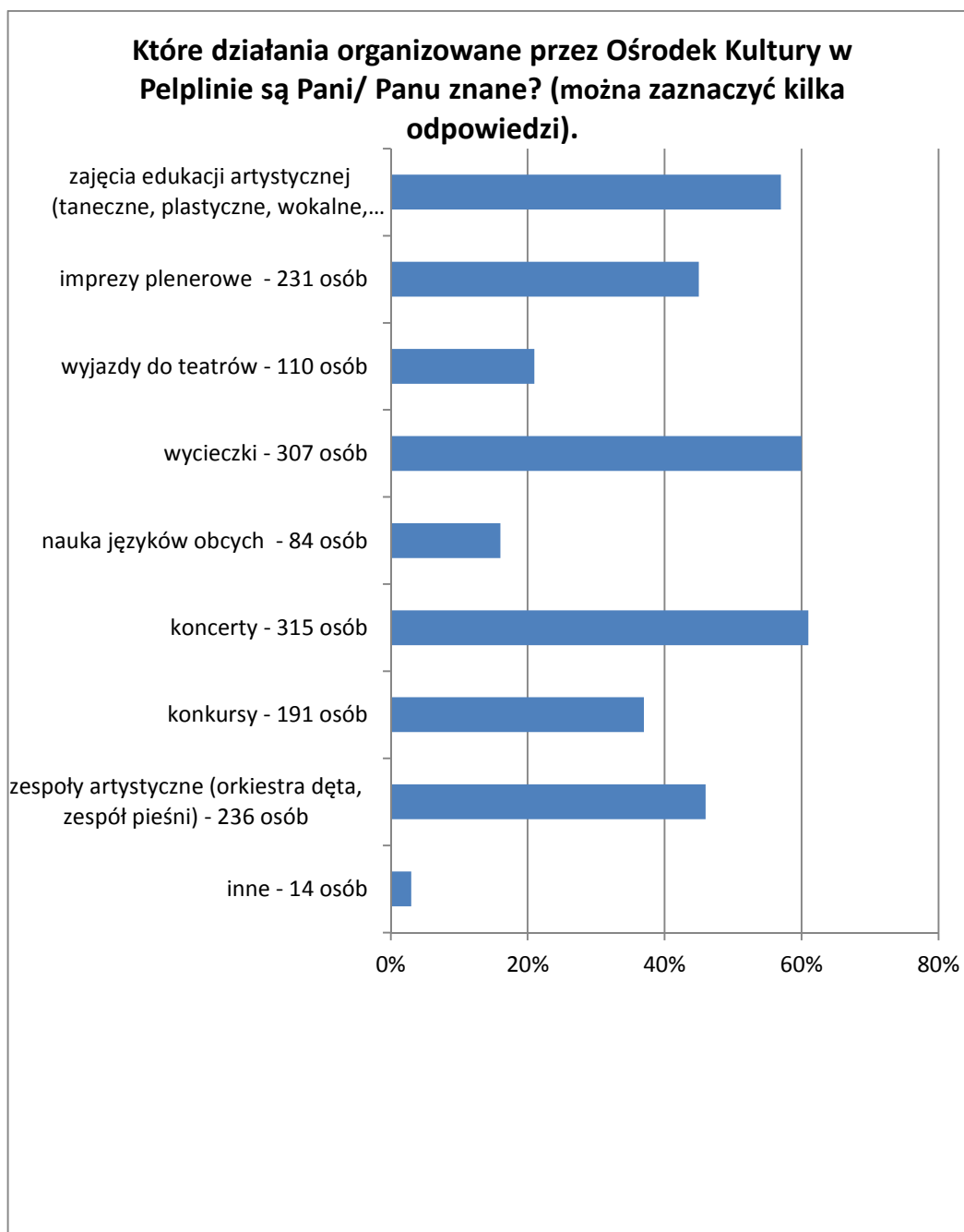
71 ankietowanych udzieliło odpowiedzi „inne”, w których zaznaczono takie wypowiedzi jak: wyjazd do lasu, nad jezioro, podróże, spędzanie czasu z rodziną, znajomymi, udział w zajęciach sportowych na Orliku, wyjazdy do SPA, jazda konna. Spora grupa osób spędza czas przed komputerem grając w gry; jeden respondent użył takiego zwrotu „leżę z pilotem przed TV”.

Wykres 7

Jak często korzystasz z oferty kulturalnej poniższych instytucji?						
Instytucje	1 raz na tydz.	1 raz na miesiąc	1 raz na kwartał	1 raz na rok lub rzadziej	wcale	Odp.
Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie	54 (11%)	107 (21%)	136 (27%)	134 (27%)	69 (14%)	500
Miejska Biblioteka Publiczna w Pelplinie lub filie	54 (11%)	88 (18%)	68 (14%)	11 (23%)	157 (33%)	478
Muzeum Diecezjalne w Pelplinie	3 (1%)	17 (4%)	51 (11%)	150 (33%)	237 (52%)	458
Biblioteka Diecezjalna w Pelplinie	4 (1%)	12 (3%)	33 (7%)	91 (20%)	304 (68%)	444
Świetlica Wiejska w swojej miejscowości	18 (4%)	36 (8%)	29 (7%)	48 (11%)	304 (70%)	435
Inne (lokalne)	24 (13%)	15 (8%)	26 (14%)	12 (6%)	108 (58%)	185

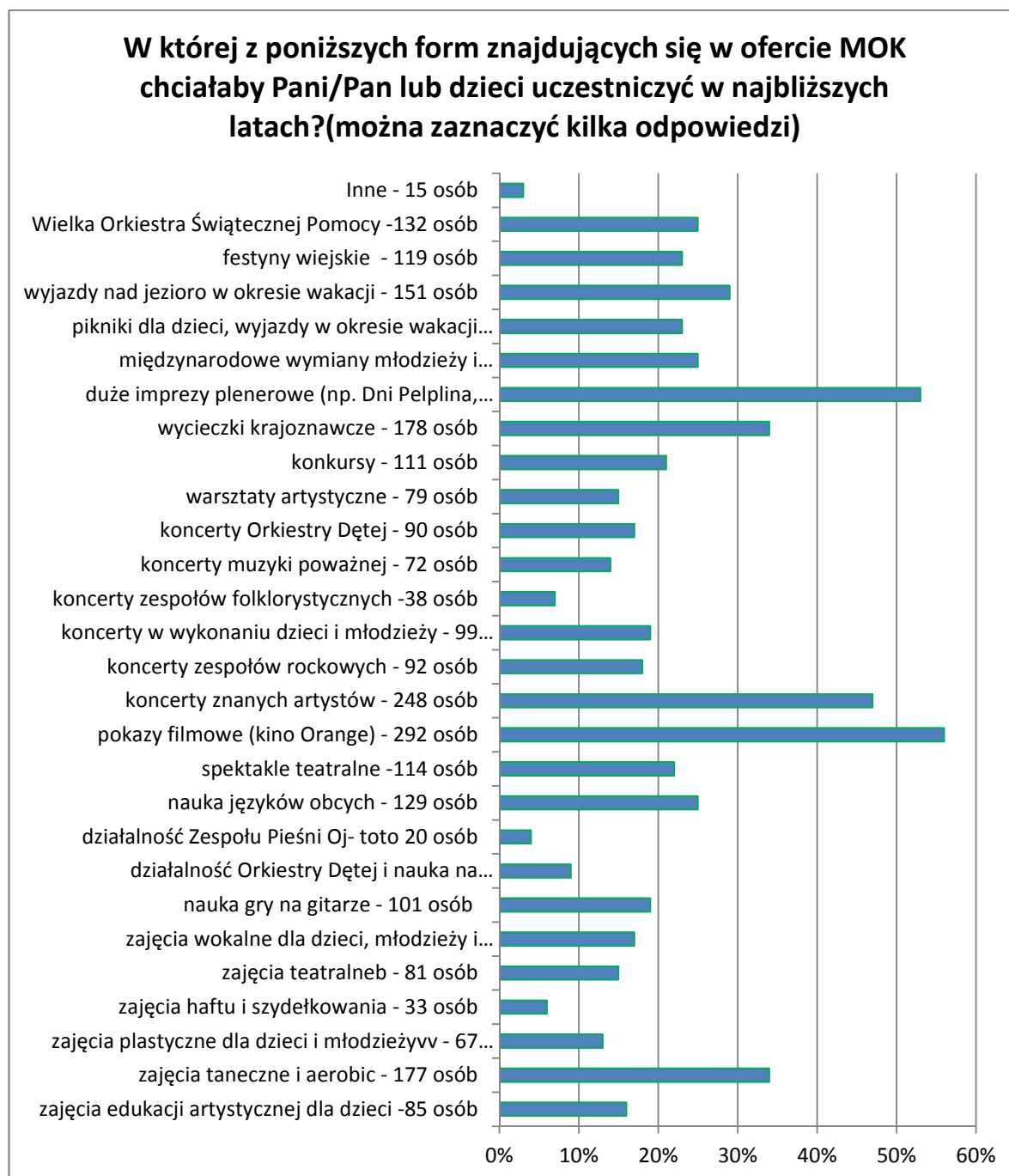
Uzyskane wyniki pokazują, że jest jeszcze spora grupa osób (ok. 30%), które nie korzystają z oferty udostępnianej w obiektach kultury na terenie miasta, mimo iż wiedzą o ich istnieniu. Większość respondentów nie korzysta z Biblioteki Diecezjalnej i Muzeum oraz świetlic wiejskich w swojej miejscowości. Z wymienionych instytucji kultury najczęściej odwiedzanym miejscem jest Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie.

Wykres 8

Respondenci wykazali, że wiele rodzajów działalności Ośrodka Kultury jest im znanych. Mieszkańcy wiedzą o prowadzonej edukacji artystycznej oraz o wielu organizowanych wydarzeniach. Spora grupa badanych wskazała na zainteresowanie imprezami plenerowymi.

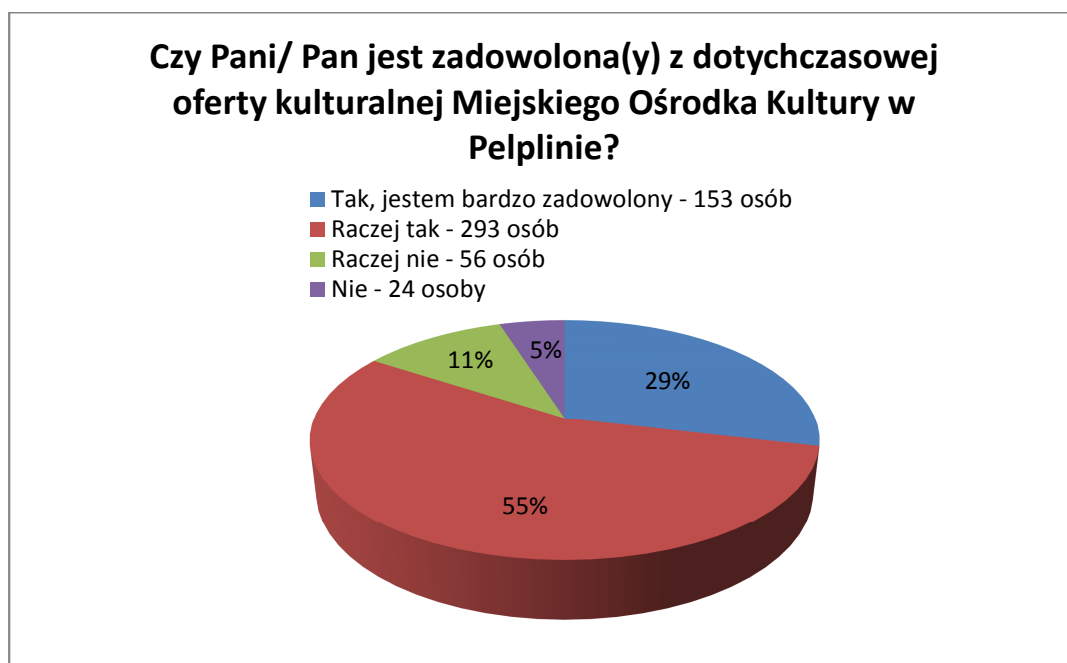
Wykres 9

Ankietowani mieszkańcy mieli do wyboru 27 propozycji zawartych w ofercie MOK oraz mogli zaproponować własne formy. Największe zainteresowanie mają imprezy plenerowe, pokazy filmowe oraz koncerty znanych artystów. Także organizacja wycieczek krajowych i wszelkich innych wyjazdów cieszy się dobrym zainteresowaniem. Wśród osób, które wskazały „inne” pojawiły się takie potrzeby jak: imprezy dla dzieci i młodzieży, dyskoteki, karate, tenis, golf, mecze turniejowe Counter Strike, koncerty.

Bardzo ciekawe propozycje zostały ujęte w pytaniu otwartym, które pozwoliło badanym na swobodne wypowiedzenie się w sferze swoich oczekiwań, planów - **Co Pani/Pana zdaniem powinno znaleźć się najbliższym czasie w ofercie kulturalnej dla mieszkańców naszej gminy (np. cykliczne zajęcia, wydarzenia, koncerty itp.)?** Warsztaty folklorystyczne, występy znanych artystów, spotkania tematyczne (na temat wędkowania), koncerty, spektakle teatralne, wyjazdy zagraniczne, imprezy plenerowe lub inne ogólnodostępne dla mieszkańców miasta i gminy, cyrk, warsztaty muzyczne, potańcówki kociewskie, edukacja regionalna, treningi sztuk walki, konkursy motoryzacyjne, kabarety, dyskoteki dla młodzieży, międzynarodowe wymiany młodzieży, więcej wycieczek, koncert zespołu „Pectus”, spotkania z różnymi pisarzami, wyjazd nad morze w czasie wakacji, koncerty hip-hopowe, zloty motocyklowe, ogniska. Są to pomysły godne wykorzystania przy tworzeniu planu działań na następne lata.

Wykres 10

Większość osób jest zadowolonych z dotychczasowej oferty kulturalnej MOK, tylko 11% odpowiedziało, że raczej nie oraz 5% „nie”. Trzeba jednak pamiętać, że ankietę wypełnili w większości mieszkańcy miasta (z wsi 191 osób, co stanowiło tylko 37%).

Natomiast na pytanie 14 zawarte w arkuszu ankiety - **Co przeszkadza Pani/Panu w uczestniczeniu w wydarzeniach realizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)**

45% badanych odpowiedziało, że brak czasu

20% brak chęci

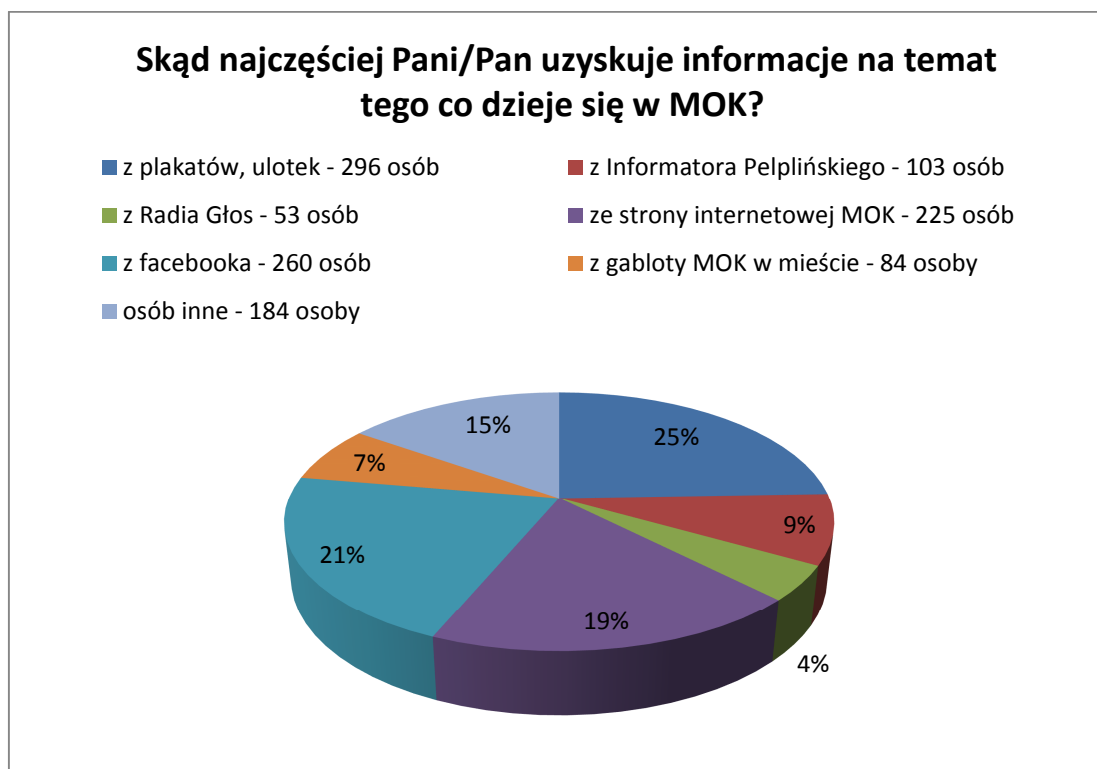
19%, że proponowana oferta nie jest interesująca

15% mieszkam na wsi, a większość ciekawych imprez organizowana jest w Pelplinie

14% bilety/opłaty są za drogie

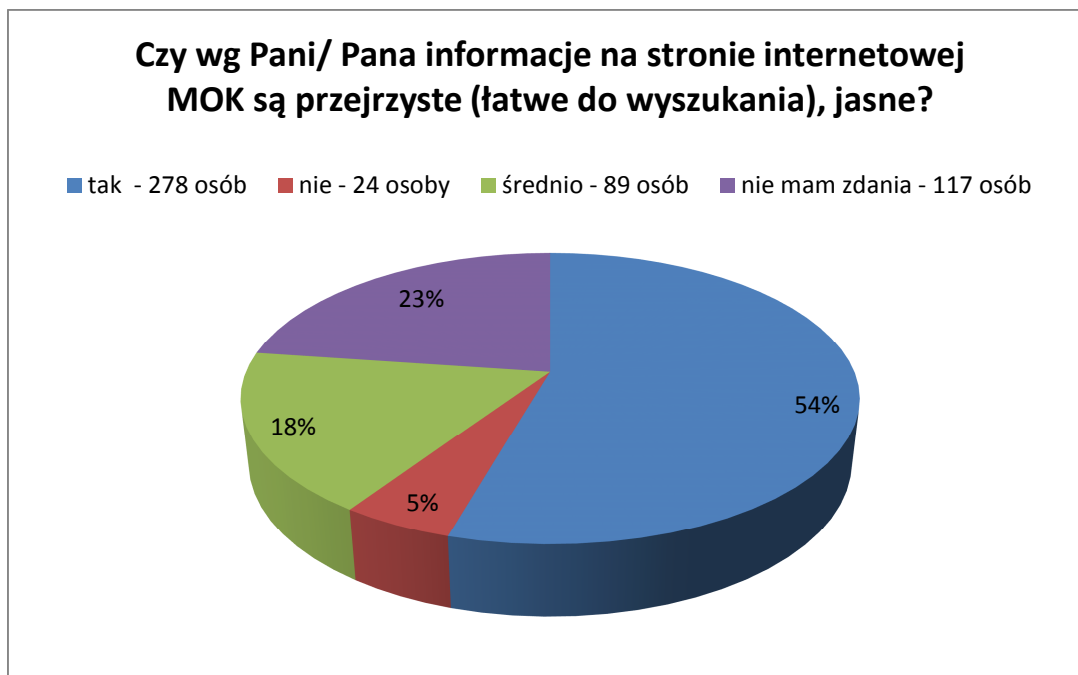
5% (27 osób) podało, że przyczyny są inne, a wśród nich wymieniono min. brak dojazdów publicznych ze wsi do Pelplina, obowiązki zawodowe, nieśmiałość, niedogodne godziny zajęć, dojazd do pracy poza Pelplinem, zachowanie audytorium - na poważnych imprezach - niestosowne, co bardzo denerwuje, opieka nad osobą chorą, 9 osób odpowiedziało, że nic nie przeszkadza.

Wykres 11

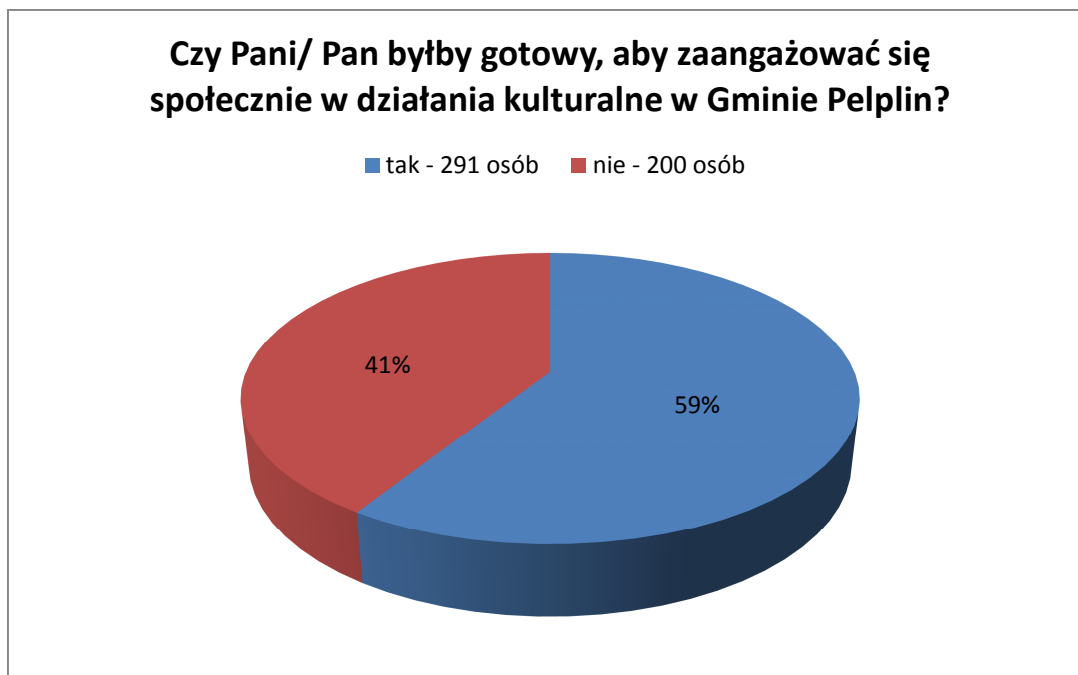
Najbardziej mobilnym nośnikiem informacji kulturalnej według ankietowanych są plakaty i ulotki, facebook oraz strona internetowa Ośrodka Kultury. Mieszkańcy, szczególnie starsi, są przyzwyczajeni do tradycyjnej formy przekazu, czyli poprzez plakat, ulotkę i informacje prasowe. Największą grupę ankietowanych stanowiła młodzież, stąd Internet, sieci społecznościowe są prawie równie ważnym kanałem informacji, a dla samych młodych na pewno najważniejszym.

Wykres 12

Ankietowani w 54% odpowiedzieli, że informacje zawarte na stronie internetowej są przejrzyste, łatwe do wyszukiwania, ale aż 23%, że nie mają zdania, a 18%, że średnio i 5%, że nie.

Wykres 13

Aż 291 ankietowanych odpowiedziało, że tak, co stanowi 59%.

V.2. Wnioski z ankiet

Ankieta jako narzędzie przyczyniła się do wywołania w mieszkańcach poczucia współodpowiedzialności za przygotowanie niniejszej diagnozy. Przekaz informacji na temat programu, w którym uczestniczy Ośrodek Kultury, pozwolił na uzyskanie korzystnego efektu ilościowego. 536 osób poświęciło swój czas na wypełnienie ankiety. Mieszkańcy nie chcą pozostawać obojętnymi na to co dzieje się w ich najbliższym środowisku.

Mieszkańcy wsi wypełnili znacznie mniej ankiet, dlatego można wnioskować, że z różnych przyczyn potrzebują uaktywnienia. Należy więc stwarzać im więcej możliwości korzystania z dóbr kultury. Fakt, że większość ankiet zostało wypełnionych przez kobiety, wskazuje że oferta MOK w zbyt małym stopniu skierowana jest mężczyźni. Potwierdza to uczestnictwo w zajęciach artystycznych, gdzie dominują dziewczęta i kobiety.

Z obecnej oferty Ośrodka Kultury w większości korzystają dzieci i młodzież. Trzeba podejmować działania mające na celu lepsze dotarcie z informacją do osób dorosłych, bezrobotnych, emerytów, rencistów i proponować tej grupie mieszkańców atrakcyjną ofertę kulturalną. Ci ostatni, mimo wydawałoby się większej ilości czasu wolnego, nie zawsze uczestniczą w życiu kulturalnym gminy. Korzystne byłoby wykorzystanie ich potencjału, wiedzy oraz umiejętności praktycznych.

Badanie pokazało, że większość mieszkańców swój wolny czas spędza przed telewizorem. Jest to wyzwanie dla Ośrodka Kultury do poszukiwania nowych, ciekawych form zajęć, organizacji wydarzeń, tak aby mieszkańcy zobaczyli osobiste korzyści dla siebie, wynikające z udziału w życiu kulturalnym. Mogą to być różne działania, które wskazywane zostały w ankiecie.

Przy tworzeniu oferty kulturalnej należy uwzględnić fakt, że mieszkańcy chętnie uczestniczą w imprezach plenerowych, koncertach, zajęciach artystycznych. Przy propozycjach wykazujących mniejsze zainteresowanie, należy zastanowić się co jest tego przyczyną, czy zbyt słaby przekaz informacji, odpłatność, brak zainteresowania.

Udział w różnego rodzaju imprezach plenerowych, ogólnodostępnych, świadczy o dużej potrzebie mieszkańców w zakresie integracji. Ludzie mają potrzebę spotykania się, rozmowy. Organizacja takich wydarzeń jak Jarmark Cysterski, Dni Pelplina, Dożynki, pokazy filmowe (kino Orange), pikniki, wyjazdy nad jezioro, wycieczki krajoznawcze, są najbardziej atrakcyjne dla mieszkańców gminy. Jednak dużą wartością wydają się być zajęcia artystyczne takie jak: taniec i aerobic, zajęcia edukacji artystycznej dla dzieci, nauka gry na gitarze, zajęcia teatralne, wokalne, nauka języków obcych.

Ankietowani mieszkańcy w większości zadeklarowali swoją pomoc w organizacji przedsięwzięć kulturalnych. Taki wynik dobrze koresponduje z oczekiwaniami pracowników Ośrodka Kultury, którzy podkreślają, że brakuje im zasobów ludzkich. Wynik wskazuje też na konieczność wypracowania metod pracy z wolontariuszami i przygotowania ich do realizacji konkretnych zadań.

V.3. Spotkania z mieszkańcami

Kolejnym narzędziem zastosowanym do budowania diagnozy była organizacja spotkań z mieszkańcami wiosek gminnych oraz w mieście. Spotkania zorganizowano w świetlicach wiejskich: Rajkowy, Janiszewo, Pomyje, Kulice, Rudno oraz w Ośrodku Kultury w Pelplinie. Do wszystkich domostw w wioskach dotarły ulotki z informacją o spotkaniach (w formie druków bezadresowych). W mieście i wioskach rozklejone zostały plakaty informacyjne z datą i miejscem spotkania. Ponadto informacja była przekazywana poprzez stronę internetową Ośrodka Kultury, Gminy Pelplin oraz portal społecznościowy facebook.

W spotkaniu w Rajkowach uczestniczyło 25 osób, w tym przedstawiciele sołectwa, lokalnej szkoły, lokalnego stowarzyszenia oraz inni mieszkańcy. W trakcie dyskusji mieszkańcy zgłaszali ciekawe inicjatywy, które chcieliby realizować u siebie. Jedną z nich jest chęć organizacji cyklicznej imprezy opartej o legendę kamienia diabelskiego i historię wioski, która miałaby być realizowana w połączeniu z odpustem św. Bartłomieja. Część osób od razu zadeklarowała chęć współpracy przy takim projekcie. Innym pomysłem, zgłoszonym przez mieszkańców jest organizacja letnich koncertów w plenerze. Jeden z mieszkańców zaoferował udostępnienie swojego ogrodu, który jest przystosowany do przyjęcia wielu gości i organizacji tego typu eventów. Mieszkańcy chcieliby też przywrócić pamięć o historycznych miejscach w wiosce, związanych z dawnymi zawodami, np. miejsce działalności kowala, szewca, itp. Obecni na spotkaniu rodzice dzieci wskazywali na potrzebę organizacji cyklicznych zajęć artystycznych w świetlicy wiejskiej w okresie jesienno-zimowym. Rajkowy posiadają coraz ładniejszą świetlicę i z pewnością warto wykorzystać to miejsce w celu rozwoju zainteresowań i talentów dzieci.

W spotkaniu w świetlicy wiejskiej w Janiszewie uczestniczyło około 20 osób, w tym przedstawiciele sołectwa, panie z Koła Gospodyń Wiejskich, przedstawiciele lokalnego stowarzyszenia oraz inni mieszkańcy. Sołtys przedstawił plany działalności kulturalnej na bieżący rok, w których zaplanowano m.in. nową inicjatywę pod nazwą „Gzuby z Janiszewa gotują i śpiewają”. Mieszkańcy Janiszewa chcieliby, aby było to duże i znaczące wydarzenie, które przyciągnie wielu mieszkańców i gości. W dyskusji padały propozycje związane z programem takiego eventu, w tym organizacja warsztatów kulinarnych, pokazy i degustacje potraw kociewskich oraz działań towarzyszących, takich jak wystawa obrazów i rysunków lokalnej artystki, występy artystyczne dzieci, pokazy karate miejscowych chłopców, itp. W trakcie spotkania rozmawiano też o innych działaniach. Sołtys mówił o organizacji półkolonii dla dzieci w okresie wakacji. Uczennica gimnazjum wspomniała o chęci uczestnictwa w dyskotekach dla młodzieży. Starsi mieszkańcy wioski chcieliby, aby wykonać tablice lub w inny sposób zaznaczyć dawne miejsca, obiekty historyczne w wiosce. W Janiszewie był kiedyś piękny dworek, kościół, cegielnia. Mieszkańcy wyrazili też swoje zadowolenie z tego, że mają ładną świetlicę, miejsce, gdzie dzięki dużemu zaangażowaniu sołtysa i innych osób, organizują zabawy taneczne, spotkania okolicznościowe, zajęcia dla dzieci.

W Kulicach mimo szerokiej informacji, na spotkanie przyszło tylko 6 mieszkańców miejscowości, w tym pani sołtys z koleżanką i cztery nauczycielki miejscowej szkoły. W Kulicach organizowanych jest dość sporo różnorodnych wydarzeń, ale ich organizatorem jest głównie miejscowa szkoła. Są to przedstawienia teatralne, spotkania seniorów, zabawy, finał WOŚP, Dzień Kociewiaka i inne. Brakuje jednak oddolnych działań mieszkańców. Koło Gospodyń Wiejskich jest już nieliczne, w wiosce nie ma stowarzyszeń lub podmiotów gotowych do zainicjowania ciekawych projektów. Ale w Kulicach, jak mówiły uczestniczki spotkania, nie brakuje osób twórczych, zaangażowanych, tylko trzeba ich w umiejętny

sposób włączyć do działania. Są mieszkańcy, którzy tworzą w domach i warto byłoby pokazać ich twórczość. W tym kontekście uczestnicy spotkania szukali pomysłu na odpowiednie działania. Tak jak na poprzednich spotkaniach wiejskich, tak i w Kulicach, odwoływano się do historii miejscowości. W toku gorącej „burzy mózgów” wyszedł pomysł organizacji cyklu warsztatów i eventu w oparciu o lokalną drużynę harcerską. Istniejąca drużyna jest czymś, co wyróżnia Kulice. Harcerstwo w gminie Pelplin w latach 60-80. tych ubiegłego wieku było bardzo prężne. W dobie komputerów i smartfonów warto byłoby wrócić do zapomnianych zabaw plenerowych, szkolenia harcerskiego, dyscypliny, a przede wszystkim upowszechniania wartości jakie niesie harcerstwo. Pomysł podobał się wszystkim zebranym. Obecne na spotkaniu panie postanowiły podjęcie wysiłku w celu zaangażowania mieszkańców w ten pomysł.

W spotkaniu w świetlicy wiejskiej w Pomyjach z udziałem sołtysów i pań zrzeszonych w Kołach Gospodyń Wiejskich wzięło udział 14 osób. Uczestnicy spotkania zwracali uwagę na powiązanie kultury z wartością edukacyjną. Dostrzegali, że tak naprawdę te dwie dziedziny przenikają się bardzo mocno w sferze życia i rozwoju społecznego. Podczas dyskusji zostały wskazane potrzeby w zakresie poszukiwania śladów tradycji i historii, takie jak odnowienie starych, poniszczonych cmentarzy z zaangażowaniem kościoła oraz władarzy gminnych; utworzenie izby regionalnej w części świetlicy w Lignowach Szlacheckich, która promowałaby kulturę Kociewia; organizacja ścieżki edukacyjnej „Szlakiem bocianich gniazd”. Wszystko to mogłoby w przyszłości przybrać miano wiosek tematycznych. Uczestnicy spotkania narzekali na brak czasu i na coraz większą bierność mieszkańców. Dużą wartością spotkania była wymiana doświadczeń na temat tego, co już w przeszłości udało się wspólnymi siłami wykonać. W gminie można się pochwalić regionalnymi produktami takimi jak „fefernuski”, „zupa szczawiowa”, „grochowiny”, „bombony z dekla”, których rozpowszechnienie mogłoby przyciągnąć turystów.

W świetlicy wiejskiej w Rudnie na spotkanie przyszło tylko 5 mieszkańców sołectwa, w tym sołtys i przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich. Zaczęło się od narzekań na bierność i brak zaangażowania mieszkańców. Zajęcia aerobiku, w których mieszkańcy brali jeszcze do niedawna liczny udział, po roku mają bardzo niską frekwencję. Zarówno pani z KGW i sołtys zaznaczyli fakt słabej współpracy z lokalną szkołą. Zdaniem jednej z uczestniczek spotkania, na festynach wiejskich jest za dużo picia alkoholu i warto pomyśleć o organizacji innych imprez. Przedstawiciel lokalnej młodzieży zaproponował prowadzenie zajęć muzycznych dla dzieci i młodzieży lub zajęć tańca, karate. Dyrektor Ośrodka Kultury wyjaśnił, że można prowadzić różnego rodzaju zajęcia artystyczne, edukacyjne, ale potrzeba najpierw dotarcia do odbiorców, zbudowania grupy uczestników zajęć. Obecni na spotkaniu zgłaszali kolejne propozycje działań integrujących, takie jak organizacja wycieczek, rajdu rowerowego. Jedną z propozycji zgłoszonych przez przedstawiciela młodzieży jest organizacja pokazów filmowych w świetlicy. Temat został rozwinięty i ustalono, że jeszcze w czerwcu tego roku w świetlicy zostanie zorganizowany wieczór filmowy. Repertuar wybiorą sami mieszkańcy poprzez zgłaszanie swoich propozycji, w tym na facebooku. Na pierwszym wieczorze filmowym w Rudnie ogłoszony zostanie też konkurs na wykonanie filmiku z wakacji. Przegląd filmów konkursowych odbędzie się we wrześniu 2015. Jury wyłoni najlepsze filmy, które zostaną nagrodzone. Koordynacją tej inicjatywy zobowiązał się zając przedstawiciel młodzieży – Wojtek.

Spotkanie w Pelplinie odbyło się 22 maja w Ośrodku Kultury. Mimo wystosowanych zaproszeń imiennych do ponad 30 osób, liderów lokalnej społeczności oraz promocji

spotkania poprzez ulotki, plakaty i internet, na spotkanie przybyło tylko 7 osób. W opinii zebranych media masowe i Internet dostarczają dużo różnorodnej rozrywki i coraz trudniej zaangażować mieszkańców do aktywnego działania. Padały głosy, że w Pelplinie jest dużo ciekawych inicjatyw organizowanych przez różne podmioty. Problemem jest jednak słaba informacja o niektórych wydarzeniach. W toku dalszego spotkania zaproponowana została organizacja nowych działań, w tym: dzień drukarza, święto latawca, event promujący zdrowy styl życia, w tym turystykę rowerową. Mieszkańcy też nie znają własnego dziedzictwa. Przykładem jest nieznajomość historii Pelplina – np. wielu mieszkańców do tej pory nie zwiedziło katedry z przewodnikiem. Przewodnicząca Związku Emerytów stwierdziła, że integracja mieszkańców łatwiej przebiega w małych społecznościach, np. wioskach gminnych.

V.4. Podsumowanie spotkań

Podczas przeprowadzonych spotkań dyrektor MOK i obecny animator wyjaśnili mieszkańcom zasady Programu Dom Kultury+ oraz opowiedzieli o możliwości zgłaszania własnych inicjatyw do dofinansowania w ramach programu. W społecznościach wiejskich zostały uwypuklane potrzeby "małych ojczyzn", zachowanie tradycji czy upamiętnienie ważnych miejsc. Ciekawe i wartościowe okazały się spostrzeżenia, pomysły dotyczące wykorzystania potencjału mieszkańców, zasobów lokalowych również do promocji regionu dla turystów odwiedzających gminę Pelplin. Wiele wypowiedzi wskazywało na powrót do korzeni, do szerzenia kultury i tradycji regionu.

W grupie uczestników spotkania drzemie duży potencjał, gotowość do działania. Sołtysi oraz członkinie Kół Gospodyń Wiejskich to zespół liderów, zakorzenionych w lokalnej społeczności, którzy są w stanie dotrzeć do wielu mieszkańców, w tym ludzi wykluczonych społecznie, korzystających dotąd w niewielkim stopniu z dóbr kultury.

Negatywnym zjawiskiem był niewielki udział mieszkańców niektórych miejscowości oraz brak udziału w spotkaniach osób, do których wystosowano zaproszenie imienne. Należy zauważyć, że zaproszenia na spotkanie w ramach programu Dom Kultury+ kierowane były publicznie do wszystkich mieszkańców gminy, w tym pisemnie do wielu lokalnych liderów, sołtysów, radnych. Mieszkańcy wiosek, w których nie odbyły się spotkania byli zapraszani do sąsiednich miejscowości. Jest to też wskazówka dla MOK, aby działania promocyjne prowadzić w sposób dobrze zaplanowany i z wyprzedzeniem. W większym stopniu należy wykorzystać też osobiste kontakty pracowników MOK w zapraszaniu na ważne spotkania.

Poniżej zebrano zgłaszane pomysły ze względu na miejsce realizacji:

Rajkowy:

- organizacja cyklicznej imprezy opartej o legendę kamienia diabelskiego i historię wioski, która miałaby być realizowana w połączeniu z odpustem św. Bartłomieja
- organizacja letnich koncertów w plenerze, w ogrodzie jednego z mieszkańców wioski
- upamiętnienie, poprzez wykonanie tablic, historycznych miejsc w wiosce związanych z dawnymi zawodami, np. miejsce działalności kowala, szewca, itp.
- organizacja cyklicznych zajęć artystycznych w świetlicy wiejskiej w okresie jesienno-zimowym

Janiszewo:

- organizacja imprezy pod nazwą „Gzuby z Janiszewa gotują i śpiewają”; w założeniach impreza cykliczna
- organizację półkolonii dla dzieci podczas wakacji
- organizacja zajęć w świetlicy
- upamiętnienie ważnych historycznie, ale zapomnianych miejsc w wiosce

Pomyje:

- odnowienie starych, poniszczonych cmentarzy
- organizacja ścieżki edukacyjnej „Szlakiem bocianich gniazd”

Lignowy Szlacheckie:

- utworzenie izby regionalnej w części świetlicy wiejskiej (po klubie)
- wykorzystanie do większej promocji produktów regionalnych

Kulice:

- kontynuacja organizacji cyklicznej imprezy „Trzy godziny dla rodziny”
- organizacja cyklu eventów edukacyjnych i integracyjnych w oparciu o lokalną drużynę harcerską

Rudno:

- prowadzenie zajęć muzycznych dla dzieci i młodzieży lub zajęć tańca, karate
- organizacja wieczorów filmowych (pokazów) oraz ogłoszenia konkursu na filmik o wakacjach
- prowadzenie różnych zajęć w świetlicy wiejskiej

Pelplin:

- organizacja większej ilości koncertów dla młodzieży
- przygotowanie, udostępnienie miejsc dla nieformalnych spotkań młodzieży
- zbudowanie wydarzenia wokół drukarni, np. dzień drukarza
- organizacja święta latawca
- organizacja zlotu rowerzystów w szerokim kontekście promocji zdrowego stylu życia
- doprowadzenie do efektywnej współpracy pomiędzy organizatorami różnorodnych wydarzeń w celu skutecznej informacji mieszkańców o planowanych działaniach

V.5. Wywiady i zebrane wypowiedzi

Jeden z wywiadów został przeprowadzony z grupą młodzieży aktywnie uczestniczącej w życiu kulturalnym gminy. Była to grupa pięciu uczennic z Gimnazjum nr 2 w Pelplinie, które są wokalistkami, śpiewają w szkole i w Ośrodku Kultury pod okiem instruktorów, występują na licznych przeglądach piosenki i konkursach. W opinii dziewcząt Ośrodek Kultury posiada bogatą ofertę zajęć artystycznych, organizuje ciekawe wydarzenia. Dostrzegają także to, że w mieście i gminie są inne podmioty organizujące życie kulturalne, jak Biblioteka Miejska i Muzeum. Z drugiej strony przyznają, że one same nie uczestniczą lub w niewielkim stopniu

biorą udział w koncertach organizowanych w katedrze czy w Muzeum. Oczekują organizacji ciekawych koncertów, w tym wykonawców dla młodzieży, pokazów filmowych. Chciałyby też więcej ciekawych miejsc, w których młodzież mogłaby spędzać swój wolny czas, np. dobrze urządzony park, klub, itp. Uczennice wskazały też na zbyt słaby przepływ informacji i promocję dot. organizowanych wydarzeń, zajęć. Część młodzieży nie wie, co jest organizowane, ale jak zauważyły dziewczęta, wina leży także po stronie zbyt małego zainteresowania samej młodzieży.

Spotkanie z Dorotą Sakowską – dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej. Pani dyrektor podkreśliła fakt, że w Pelplinie organizowanych jest dużo wydarzeń kulturalnych. Są to wszelkie działania obu gminnych instytucji (MOK i Biblioteka Publiczna) oraz instytucji kościelnych, szkół, organizacji pozarządowych i innych podmiotów. Brakuje jednak koordynacji tych działań. Nie ma przepływu informacji. Każdy podmiot organizuje własne działania, które czasami pokrywają się w tym samym terminie. Często brakuje szerszej informacji o wydarzeniach organizowanych przez Muzeum lub inne podmioty kościelne. Taka sytuacja powoduje także nieefektywne wykorzystanie zasobów ludzkich i finansowych. Konieczna byłaby organizacja systematycznych spotkań w gronie liderów instytucji gminnych, kościelnych, prywatnych, w celu wymiany informacji. Ważne jest wyznaczenie osoby, podmiotu, którego zadaniem byłoby cykliczne zwoływanie takich spotkań.

Wypowiedź Tadeusza Negowskiego – kapelmistrza Pelplińskiej Orkiestry Dętej. Pan Negowski prowadzi Orkiestrę od 8 lat, jest dyrektorem Państwowej Szkoły Muzycznej w Starogardzie i mieszka w okolicach tego miasta. Kapelmistrz Orkiestry zwraca uwagę, że w skład Orkiestry wchodzi muzyki z gminy Pelplin oraz znaczna grupa z Tczewa oraz kilku z innych miejscowości, w tym z Trójmiasta. Bez muzyków z zewnątrz trudno byłoby o budowanie dobrej Orkiestry. W Orkiestrze jest grupa starszych muzyków, którzy ukończyli działające kiedyś ognisko muzyczne i miejscową Szkołę Muzyczną. Szkoła Muzyczna dobrze funkcjonuje dalej, niestety nie prowadzi klas instrumentów blaszanych. Ośrodek Kultury stara się wyszukać utalentowaną młodzież i zachęcić ją do gry w Orkiestrze. MOK prowadzi nieodpłatną naukę gry na instrumentach dętych i perkusyjnych. Problemem jest jednak odchodzenie z Orkiestry młodych osób po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej, z chwilą podjęcia nauki na studiach.

Wypowiedź pani Agnieszki Czerwińskiej, pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Pelplinie, zajmującej się działalnością gospodarczą i promocją. W działaniach samorządowej instytucji kultury, jakim jest Miejski Ośrodek Kultury, nie brakuje oferty dla szerokiej grupy odbiorców. Zajęcia artystyczne, muzyczne, ruchowe, manualne, warsztatowe, projekcje filmowe, działania związane z regionalizmem. W Pelplinie możemy znaleźć wiele cyklicznych wydarzeń, które na stałe wpisały się już w kalendarz. są to m.in. Dni Pelplina, Dzień Świętego Bernarda- patrona Pelplina czy Jarmark Cysterski. Coraz większą ofertę kulturalną proponują również placówki oświatowe, Miejska Biblioteka Publiczna oraz organizacje pozarządowe. Istotne znaczenie ma zróżnicowanie wydarzeń pod kątem grupy odbiorców oraz organizowanie kompleksowych wydarzeń, w których zaangażowane byłyby różne grupy wiekowe. Aktualnie działania kulturalne kierowane są głównie do dzieci i młodzieży oraz do osób dorosłych, będących na emeryturze. Ważne byłoby rozszerzenie takiej oferty na pozostałe grupy odbiorców i jednocześnie zadbanie o równy dostęp tych grup do działań kulturalnych. Gorszy dostęp do oferty mają mieszkańcy wiosek gminy Pelplin. Mimo funkcjonowania na terenie Gminy Pelplin 13 świetlic wiejskich, nie w każdej z nich można znaleźć ofertę zajęć i wydarzeń kulturalnych. Głównym problemem jaki stoi na

przeszkodzie są niewielkie środki finansowe przeznaczone na ten cel. Rozwiązaniem w takim wypadku jest przede wszystkim aktywna i kreatywna postawa sołtysów oraz społeczności poszczególnych sołectw. Problemem jest też mało aktywna postawa mieszkańców w oferowanych wydarzeniach. Trzeba cały czas zachęcać mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym swojego regionu.

W trakcie realizacji projektu odbyło się kilka spotkań roboczych dyrektora Ośrodka Kultury z pracownikami dotyczących realizacji projektu w ramach programu Dom Kultury+. Kadra próbowała dokonać autorefleksji własnej pracy. Starano się określić dobre i słabsze strony działalności Ośrodka Kultury. W odniesieniu do prowadzonych zajęć zauważono w obecnym roku szkolnym mniejszą niż w poprzednich dwóch latach frekwencję. Wśród przyczyn wskazano na realizację kilku dużych projektów w szkołach gminnych. Dzieci i młodzież ma dużo zajęć, w tym ponadlekcyjnych. Uczniowie wracają do domów późno i muszą jeszcze wykonać prace domowe. Jest określona grupa uczniów bardzo aktywnych, którzy uczestniczą w różnych zajęciach sportowych, kulturalnych, społecznych. Natomiast duża część jest bierna. Wynika to m.in. z bierności samych rodziców, problemów w domach. W odniesieniu do organizacji imprez plenerowych problemem jest zbyt słabe wyposażenie w sprzęt. MOK nie dysponuje własnym transportem do przewozu sprzętu nagłaśniającego i innych rzeczy. Brakuje sceny mobilnej do obsługi imprez plenerowych, stołów i ławek. Nagłośnienie sali widowiskowej jest wyeksploatowane. W zakresie programowym można by organizować więcej imprez, ale brakuje wystarczających funduszy. Kadra MOK jest nieliczna i w przypadku braku któregoś z pracowników pojawiają się trudności z wykonaniem wszystkich zadań. Na pewno potrzebny jest ciągły rozwój umiejętności pracowników poprzez szkolenia, kursy, wymianę doświadczeń i spotkania robocze. W rozmowach pojawił się też temat imprez, które kiedyś były organizowane i cieszyły się popularnością. Były to kociewska wiosna czy turniej miast Pelplin-Gniew.

W wypowiedziach wskazuje się na dużą ilość organizowanych w gminie różnych wydarzeń kulturalnych, sportowych, integracyjnych, ale wymagają one lepszej koordynacji.

Młodzież oczekuje więcej działań skierowanych dla nich, np. koncertów muzycznych. Ponadto warto rozważyć utworzenie specjalnego miejsca na spotkania dla młodzieży, czegoś w rodzaju klubu. Warto przeanalizować jakie są możliwości, aby w Pelplinie w większym zakresie kształcić muzycznie dzieci i młodzież w zakresie gry na instrumentach blaszanych. Byłoby to z pożytkiem dla rozwoju Orkiestry Dętej. Zbyt mało inicjatyw, szczególnie cyklicznych zajęć, kierowanych jest do osób dorosłych. Także mieszkańcy wiosek oczekują większej ilości imprez oraz prowadzonych zajęć artystycznych w swoich miejscowościach.

Natomiast pracownicy Ośrodka Kultury wskazywali na bieżące potrzeby, takie jak zakup sprzętu nagłaśniającego, wyposażenia do organizacji imprez plenerowych. Ich zdaniem zbyt mała grupa dzieci i młodzieży jest aktywna w obszarze kultury, dlatego trzeba podejmować takie działania, które będą angażować coraz więcej uczestników.

V.6. Analiza dokumentów, strony internetowej Ośrodka Kultury i „Informatora Pelplińskiego”

Gmina Pelplin dysponuje dokumentami wymienionymi we wstępie, tj. Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Pelplin oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Pelplin. Dokumenty te akcentują, że Ośrodek Kultury jest wiodącą instytucją kultury w gminie. Wynika to z ustawy o samorządzie gminnym, gdzie zadania w sferze kultury określone zostały jako zadania własne gminy. Gminy realizują je na różny sposób, ale najczęściej przyjętym rozwiązaniem jest powołanie samorządowej instytucji kultury, której głównym celem jest realizacja szerokich zadań w obszarze upowszechniania i rozwoju kultury. Wyżej wymienione dokumenty zauważają potrzebę tworzenia sprzyjających warunków do rozwoju kultury, jednak opisy stanu rzeczy są nieaktualne. Ponadto dokumenty nie zawierają informacji o drodze prowadzącej do osiągnięcia rozwoju szeroko pojętej kultury w gminie. Nasuwa się wniosek, aby przy aktualizacji wymienionych dokumentów, w szerszym zakresie opracować temat związany z kulturą. Zgodność i spójność programów i planów działalności Ośrodka Kultury z lokalnymi strategiami rozwoju przyczyni się do wzrostu celowości planowanych i podejmowanych działań, w tym większego uwzględniania rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej.

Ważnym źródłem informacji w opracowaniu niniejszego dokumentu była analiza internetowej strony Miejskiego Ośrodka Kultury. Ośrodek prowadzi prostą, ale dość przejrzystą stronę, która, poza pewnymi obszarami jest na bieżąco aktualizowana. W archiwum działu „Aktualności” można znaleźć relacje i zdjęcia z większości zrealizowanych działań na przestrzeni ostatnich 10 lat. Analiza tak bogatego materiału daje obraz zakresu działalności, rodzaju organizowanych wydarzeń, animacji i wszelkiej innej działalności. Warto zwrócić uwagę na dużą różnorodność działań Ośrodka Kultury. Są to m.in. cykliczne zajęcia artystyczne, organizacja imprez, ale też projekty międzynarodowe, takie jak wymiany młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miast partnerskich w ramach programów Komisji Europejskiej. Ośrodek organizował też kolonie dla dzieci, wycieczki krajowe i międzynarodowe, festyny czy pikniki dla dzieci. Lektura strony pokazuje jak rozwijały się niektóre przedsięwzięcia pod względem zwiększenia programu, nakładów finansowych. Np. Jarmark Cysterski z jednodniowego wydarzenia rozwinął się w duże trzydniowe przedsięwzięcie. Kocińska Wiosna, która była oddolną inicjatywą motocyklistów, od pierwszego pikniku przerodziła się w jeden z większych zlotów miłośników dwóch kółek w regionie. Analiza zapisów na stronie pozwala odczytać proces rozwoju oferty cyklicznych zajęć artystycznych prowadzonych w Ośrodku Kultury w ciągu roku szkolnego. Dopiero od pięciu lat, po zakończonej modernizacji obiektów Ośrodka Kultury, organizowane były systematycznie zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Jedna z zamieszczonych relacji na internetowej stronie MOK dotyczy podsumowania rocznych warsztatów teatralnych. W czerwcu 2014 roku instruktor teatralny z grupą dzieci i młodzieży, uczestnikami warsztatów teatralnych, przygotował specjalny spektakl. Przybyli licznie rodzice uczestników zajęć oraz ich rodzeństwo, rówieśnicy, znajomi, wychowawcy oraz inni mieszkańcy. Sceny przeplatane były nagranyymi w formie filmików z wypowiedziami uczestników zajęć. Młodzi aktorzy opowiadali o tym, co im dało uczestnictwo w warsztatach teatralnych w Ośrodku Kultury, udział w konkursach, przeglądach. Okazało się, że dominowały wypowiedzi, w których dzieci i młodzież podkreślali takie wartości jak przełamanie nieśmiałości, zdobycie odwagi do wystąpień w szkole i na forum publicznym, umiejętność wypowiadania się, poczucie większej pewności siebie. Dopiero gdzieś dalej w

wypowiedziach pojawiały się stwierdzenia o nabytych umiejętnościach aktorskich. Warsztaty teatralne, nauka określonej postaci ze sztuki, roli w spektaklu, były narzędziem dla instruktora w osiągnięciu czegoś bardziej znaczącego dla jego podopiecznych. Uczestnicy zdobyli cenne umiejętności społeczne, które będą im przydatne w całym życiu, niezależnie od wykonywanej profesji.

Dla celów opracowania niniejszej diagnozy posłużono się także lokalnym pismem, jakim jest samorządowy miesięcznik „Informator Pelpiński”. Przejrzane zostały numery z ostatnich 10 lat. Znaczna część zamieszczonych relacji pokrywa się z opisami na stronie internetowej Ośrodka Kultury, z tą różnicą, że w Informatorze opisy z konieczności są bardziej zwięzłe. Istotnym jest fakt, że w każdym numerze jest relacja lub zapowiedź wydarzenia organizowanego przez Ośrodek Kultury. Mankamentem jest jednak fakt, że informacje zapowiadające wydarzenia kulturalne często są porzucane na różnych stronach pisma. To utrudnia czytelnikom znalezienie informacji, a w efekcie skorzystanie z proponowanej oferty.

VI. Analiza SWOT

	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
wewnętrzne	• zmodernizowane obiekty Ośrodka Kultury w Pelpinie • dobry stan większości świetlic wiejskich • szeroka oferta zajęć dla dzieci i młodzieży • zaangażowana kadra • doświadczenie i wysoka jakość pracy instruktorów edukacji kulturalnej • sukcesy uczestników zajęć artystycznych • realizacja ciekawych projektów kulturalnych, społecznych • współpraca ze szkołami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi • realizacja projektów międzynarodowych • pozyskiwanie środków pozabudżetowych • dobra komunikacja przez internet • grupa stałej i wiernej publiczności	• niewiele działań interdyscyplinarnych oraz międzypokoleniowych • zbyt mała oferta zajęć artystycznych, edukacji kulturalnej dla osób dorosłych • zbyt mała oferta skierowana do mieszkańców wsi • brak wśród kadry pracowników etatowych z wykształceniem z zakresu animacji kultury • zbyt małe zasoby kadrowe do przygotowywania i obsługi projektów o dofinansowanie działań kulturalnych • brak wśród kadry osoby do kontaktów i pracy z wolontariuszami, organizacjami społecznymi • brak wystarczającego miejsca w Ośrodku Kultury na niektóre pracownie i zaplecze • wyeksploatowany stan techniczny sprzętu nagłośnieniowego i braki w wyposażeniu sprzętu do organizacji imprez • zbyt małe środki na realizację oczekiwanych przez mieszkańców działań • brak strategii rozwoju instytucji Miejskiego Ośrodka Kultury

	SZANSE	ZAGROŻENIA
zewnętrzne	• potencjał szkół i pozostałych lokalnych partnerów społecznych • zaangażowanie lokalnych liderów • coraz lepsza infrastruktura świetlic wiejskich i placów rekreacyjnych na terenie całej gminy • pozyskiwanie środków zewnętrznych na infrastrukturę i działalność merytoryczną • szkolenia oferowane przez różne podmioty • wymiana doświadczeń i współpraca w sieciach z innymi ośrodkami kultury • rozwój gospodarczy gminy	• brak wystarczających nakładów na rozwój kultury w gminie • migracja zarobkowa ludności gminy • bezrobocie, ubóstwo • zanikanie więzi społecznych • przeszkody mentalne w postrzeganiu kultury jako nieznaczącej wartości oraz małe zainteresowanie mieszkańców udziałem w niektórych wartościowych wydarzeniach kulturalnych • brak czasu spowodowany pracą i nauką poza miejscem zamieszkania • słaba aktywność oddolna części mieszkańców gminy • korzystanie z oferty kulturalnej głównie w domach, za pośrednictwem TV, Internetu i nowych technologii • „wypalanie się” lokalnych animatorów kultury • brak kompleksowej informacji na szczeblu gminnym o organizacji różnorodnych wydarzeń • brak strategii rozwoju kultury w gminie Pelplin

VI.1. Wnioski z analizy SWOT

Analiza pokazuje mocne i słabe strony działalności Ośrodka Kultury w życiu gminy, na tle aktualnych uwarunkowań. Pokazuje też szanse i zagrożenia, jakie stwarza obecne otoczenie. Są więc obszary, których zmiana zależy bezpośrednio od działania Ośrodka Kultury, ale są obszary wymagające zaangażowania całej społeczności oraz zależne od czynników zewnętrznych, choćby dotyczących większego budżetu.

Większość mieszkańców zna obecną ofertę Ośrodka Kultury skierowaną głównie do dzieci i młodzieży. Realizowane są liczne zajęcia edukacji kulturalnej oraz eventy, ale słabą stroną jest zbyt mała oferta zajęć dla dorosłych mieszkańców oraz działalność w wioskach. Przeszkodą w większym zaangażowaniu mieszkańców mogą okazać się czynniki zewnętrzne takie jak migracja ludności do większych miast, brak czasu spowodowany nauką i pracą poza miejscem zamieszkania. Występują też problemy rodzinne, ubóstwo oraz postrzeganie kultury jako mało znaczącego obszaru życia. Mieszkańcy oczekują jednak od instytucji kultury coraz bogatszej oferty organizowanych imprez i zajęć, nie tylko w Pelplinie, ale na terenie całej gminy.

Pewnym problemem jest słaba informacja o wszelkich działaniach realizowanych na terenie gminy przez różne podmioty. Ośrodek Kultury oraz inne podmioty realizują na terenie gminy wiele ciekawych inicjatyw, ale część z nich jest mało rozpowszechniona. W tym zakresie potrzeba lepszej współpracy i koordynacji.

W gminie jest dobra infrastruktura do prowadzenia działalności kulturalnej. Ośrodek Kultury w Pelpinie jest wyremontowany, są nowe i zmodernizowane świetlice wiejskie. Dla rozwoju działalności potrzeba jednak dalszej rozbudowy pomieszczeń Ośrodka Kultury oraz doposażenia w potrzebny sprzęt. Część świetlic wiejskich wymaga też naprawy bądź modernizacji ogrzewania, aby w okresie jesienno-zimowym prowadzić w nich działalność.

Do realizacji szerszej i dostosowanej do potrzeb mieszkańców oferty zajęć potrzebna jest profesjonalna kadra. Pracownicy Ośrodka Kultury wykonują swoje obowiązki z zaangażowaniem, ale brakuje wśród kadry osób z fachowym wykształceniem animatora kultury. Ośrodek Kultury powinien też przygotować kogoś z kadry do kontaktów i pracy z wolontariuszami. Realizowane obecnie zajęcia edukacji kulturalnej prowadzone są przez profesjonalnych instruktorów, czego potwierdzeniem są osiągnięcia uczestników zajęć.

Realizacja szerszej oferty programowej oraz dbałość o dobry stan obiektów i wyposażenia, wymaga odpowiednich środków finansowych. Dotacja celowa na działalność MOK od 4 lat jest na stałym poziomie. Chociaż Ośrodek Kultury pozyskuje systematycznie dodatkowe środki pozabudżetowe, zagrożeniem dla rozwoju jest zbyt mała dotacja celowa z Gminy, która stanowi podstawowe źródło finansowania instytucji kultury. Szansą na większe środki jest rozwój gospodarczy Gminy, co w konsekwencji przełoży się na większe możliwości finansowania kultury.

Wydaje się jednak, że istotniejsze niż środki finansowe jest samo zaangażowanie mieszkańców w sprawy swojej miejscowości, osiedla czy danej grupy. Dlatego należy rozwijać współpracę ze szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami. Zagrożeniem może być małe zainteresowanie mieszkańców oraz wypalenie się lokalnych liderów. Trzeba więc wykorzystać istniejące zasoby ludzkie i podejmować działania aktywizujące lokalną społeczność.

VII. REKOMENDACJE DO DALSZEJ DZIAŁALNOŚCI

- 1) Podejmować działania rozbudzające i aktywizujące lokalną społeczność ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw obejmujących mieszkańców wsi i realizowanych na terenach wiejskich. Mieszkańcy sołectw oczekują organizacji wydarzeń opartych o ich lokalne dziedzictwo, np. legendy, historie przodków, pragną upamiętnienia miejsc związanych z dawnymi rzemiosłami, miejsc pochówku przodków czy dawnych budowli.
- 2) Organizować cykliczne zajęcia edukacji kulturalnej oraz większą ilość imprez w wioskach, w świetlicach wiejskich w okresie jesienno-zimowym. Mogą to być zajęcia taneczne, które cieszą się dużą popularnością oraz wszelkie inne.
- 3) Rozwijać inicjatywy interdyscyplinarne i międzypokoleniowe. Przykładem takich działań są „Trzy godziny dla rodziny” organizowane przez szkołę w Kulicach. Mieszkańcy chcą rozwoju harcerstwa, chcą organizować pikniki i festyny z bogatym programem dla całych rodzin, jak proponowane wydarzenia w Janiszewie „Gzuby gotują i śpiewają” czy w Rajkowach „Na odpust św. Bartłomieja”.

- 4) Podejmować inicjatywy włączające w większym stopniu dorosłych mieszkańców gminy. Obecnie dorośli są przede wszystkim „publicznością”, a w zbyt małym stopniu włączeni są w tworzenie kultury. Dotyczy to szczególnie osób w wieku produkcyjnym. Oferta dla dorosłych to przede wszystkim organizacja koncertów, przedstawień oraz imprez plenerowych. To zbyt mało i należy zachęcać różnymi sposobami tę grupę do większej aktywności. Szansą są projekty interdyscyplinarne włączające do działania dzieci, młodzież i dorosłych.
- 5) W większym zakresie organizować koncerty, pokazy filmowe i inne działania dla młodzieży. Wśród zgłaszanych propozycji pojawiały się ponadto zajęcia sportowe, wycieczki oraz inne pomysły, które należy uwzględniać w planowaniu działań kulturowych.
- 6) Prowadzić dokształcanie obecnej kadry, zatrudniać osoby z profesjonalnym przygotowaniem zawodowym. Chociaż przez lata pracy kadra zdobyła cenne doświadczenie, niezbędne jest dokształcanie poprzez kursy i szkolenia. Obecnie korzysta z nich głównie dyrektor i główna księgowa, a pozostali pracownicy sporadycznie lub w ogóle. Tę tendencję należy odwrócić, umożliwiając udział w szkoleniach wszystkim pracownikom.
- 7) Podjąć większą współpracę z lokalnymi animatorami, nauczycielami zajęć artystycznych w zakresie doskonalenia i wzbogacania własnego warsztatu pracy. Ośrodek Kultury mógłby organizować warsztaty, szkolenia obejmujące dot. stosowania nowych, innowacyjnych metod pracy.
- 8) Budować coraz ściślejszą współpracę z wieloma podmiotami oraz wolontariuszami. Wśród mieszkańców jest duża grupa osób, którzy chętnie pomogą w organizacji wielu przedsięwzięć. Wskazane byłoby budowanie stałej współpracy Ośrodka Kultury z grupami wolontariuszy już działających w gminie. Takie grupy działają w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Zespole Kształcenia i Wychowania nr 1 w Pelplinie. Ze strony Ośrodka Kultury potrzeba przygotowania pracowników do współpracy z wolontariuszami, wyznaczenia koordynatora, współpracy z centrum wolontariatu.
- 9) Zabiegać o większą dotację celową na działalność Ośrodka Kultury. Podejmować działania o pozyskanie dodatkowych środków ze źródeł zewnętrznych. Trzeba też uwzględnić w planach finansowych na najbliższe lata większe środki na doposażenie w sprzęt. Od czterech lat Ośrodek stara się o zdobycie środków na scenę mobilną do organizacji imprez plenerowych. W okresie wiosenno-letnim w całej gminie organizowanych jest sporo różnorodnych wydarzeń i scena byłaby wykorzystywana nie tylko przez Ośrodek Kultury, ale też przez wszystkie inne podmioty. Za sceną mobilną przemawia jej funkcjonalność, łatwość obsługi, transportu i brak konieczności posiadania magazynu do jej przechowywania. Oprócz sceny potrzebne jest też inne wyposażenie do organizacji imprez plenerowych: ławki i stoły, namioty, barierki oraz środki transportu.
- 10) Opracować strategię rozwoju instytucji Miejskiego Ośrodka Kultury, która pomoże w realizacji dobrze zaplanowanych działań służących rozwojowi. Potrzeba też sporządzenia w najbliższym czasie aktualizacji danych dot. kultury w strategiach gminnych. Strategia rozwoju kultury, która może być częścią innych dokumentów, winna obejmować szczegółową diagnozę wszystkich zasobów kultury na terenie gminy oraz określać główne kierunki rozwoju i sformułować wynikające z tego zadania dla samorządu gminnego i podległych instytucji. Strategia winna też uwzględniać warunki i możliwości dofinansowania zadań ze środków unijnych w nowej perspektywie na lata 2014-2020. Posiadanie takiej strategii będzie też pomocne w przygotowywaniu innych projektów gminnych.

VIII. PODSUMOWANIE

W gminie Pelplin jest dość bogaty kanon wydarzeń, zjawisk, które są warte kontynuowania, udoskonalenia i dalszej organizacji. Są to ugruntowane imprezy, edukacja kulturalna, ale też tradycje i ciekawe miejsca. Istotny jest jednak dalszy rozwój oparty przede wszystkim na dobrym rozpoznaniu potrzeb społecznych i angażujący w jak największym stopniu mieszkańców do aktywnego współtworzenia kultury. Z pewnością potrzeba większego zaangażowania pracy i środków na rozwój kultury na terenach wiejskich. Przyniesie to wymierne efekty w nabywaniu nowych umiejętności społecznych przez mieszkańców gminy, pozwoli na włączenie ich do aktywnego życia kulturalnego, umożliwi większe niż dotychczas korzystanie z dóbr kultury lokalnej i narodowej.

Diagnoza pozwoliła na lepsze poznanie mieszkańców gminy Pelplin, ich preferencji w sposobie spędzania wolnego czasu, ich trudności związanych z korzystaniem z dóbr kultury, uczestniczeniem w życiu społecznym w miejscu swego zamieszkania. Przeprowadzone badania pokazały też wzajemną troskę mieszkańców. Starsi mówili o potrzebach młodzieży, a młodzież również zauważała potrzeby starszych. Może to być dobrym fundamentem do tworzenia projektów międzypokoleniowych i interdyscyplinarnych. Realizację takich inicjatyw zgłaszano zarówno w wioskach jak i w mieście. Są to wszelkiego rodzaju wydarzenia angażujące mieszkańców od dzieci po dorosłych, np. planowane w Janiszewie „Gzuby gotują i śpiewają”, czy zgłaszana w Pelplinie organizacja zlotu rowerzystów połączona z szeroką promocją zdrowego stylu życia. Ośrodek Kultury winien uwzględnić te sugestie w tworzonych planach pracy.

Działania określone w rekomendacjach do dalszego działania mają doprowadzić do rozwoju, do pozytywnej zmiany w funkcjonowaniu Ośrodka Kultury, zwiększenia współpracy z lokalnymi społecznościami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami. Ośrodek Kultury winien stanowić nowoczesne centrum obecne w mieście i wioskach, jednak mocno osadzone w kontekście lokalnym i społecznym. Taki ośrodek aktywnie będzie animował życie kulturalne, stwarzał możliwości wszechstronnej edukacji kulturalnej, angażował artystów, integrował społeczność oraz ułatwi awans społeczny dzieciom i młodzieży. Otwarty na mieszkańców Ośrodek Kultury powinien współpracować w miarę możliwości ze wszystkimi partnerami i przyczyniać się do rozwoju gminy oraz promocji poprzez kulturę.

Rozwój aktywności kulturalnej musi iść w parze z rozwiązaniami dotyczącymi polityki społecznej i rozwoju gospodarczego gminy wraz z uwzględnieniem potencjału jaki tkwi w zasobach ludzkich i kulturowych danego terenu, miejscowości. Działalność kulturalna w systemie społeczno-ekonomicznym gminy może i powinna wprowadzać znaczące zmiany jakościowe, takie jak rozwój kapitału społecznego oraz poprawę jakości życia. W praktyce oznacza to rozwój nowych form działania oraz budowanie współpracy z istniejącymi i nowymi podmiotami zdolnymi do kreatywnej działalności, takimi jak spółdzielnie socjalne, nowe organizacje zajmujące się promocją dziedzictwa kulturowego, itp.

IX. ZARZĄDZANIE DIAGNOZĄ

„Diagnoza potrzeb kulturowych społeczności gminy Pelplin” przedstawiona zostanie władzom Gminy, tj. Burmistrzowi, Przewodniczącemu Rady Miejskiej, radnym oraz udostępniona publicznie poprzez internet. Informacja o sporządzeniu diagnozy zostanie przesłana do lokalnych instytucji, organizacji pozarządowych, partnerów społecznych, mediów.

Za wdrażanie i monitorowanie opracowanej diagnozy odpowiedzialny jest dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Pelplinie. Z uwagi na niewielki zespół pracowników MOK, wszyscy pracownicy uczestniczyć będą w procesie wdrażania poszczególnych zadań wynikających z dokumentu. Kadra będzie spotykać się, omawiać i planować poszczególne zadania do realizacji w określonym czasie.

Autorzy dokumentu mają świadomość, że opracowanie nie ujmuje szczegółowo wszystkich problemów związanych z rozwojem kultury w gminie Pelplin. Dokument ma charakter otwarty i będzie podlegał zmianom, uzupełnieniom, które będą częścią prowadzonego monitoringu.

Pelplin, 3 czerwca 2015 roku

Zezwala się na korzystanie z dokumentu „Diagnoza potrzeb kulturowych społeczności gminy Pelplin” przygotowanego w ramach Programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2015 na warunkach licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (BY-SA) na tych samych warunkach, dostępnej pod adresem <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/pl/>

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobiorcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>